

HIIUMAA TEATAJA

Sündisid uued vallakodanikud

ROBIN TAMSALU
VIVELI KOPPEL

Õnnitleme vanemaid!

Hiiumaa valla väljanne. Tasuta.

Veebruar 2019, nr 14

Foto: Argo Nurs

Sajaga edasi, Hiiumaa!

Möödunud aasta saadeti Hiiu-
maal ära tavapärasest suurejoon-
nelisemalt – koostöös riigikant-
selei, Hiiumaa vallavalitsuse, Hiiu
valla kultuuri ja vaba aja keskuse
ning tantsuõpetaja Tiina Kaevuga
kaasati Hiiumaal üleestilisse
aktsiooni "Eesti tantsib" ja EV100
lõpuüritusele koondnimetusega
"Sajaga edasi, Eesti!" hulgaliselt
hiidlasi ja Hiiumaa külalisi, et tun-
da koosolemise rõõmu.

Uhkusega võib öelda, et Eesti
kõikidest väikelinnadest tegi
Kärdla rekordi ühestantsimises

osalenud tantsijate arvuga: Hiiu-
maal oli lausa 218 suurt ja väikest
tantsijat. Tiina Kaevu juhendamisel
ja Arno Kuuse eestvedamisel
õppisid kõik huvilised selgeks
tantsu, mida esitati ühel ajal koos
16 Eesti linna tantsijatega. Sel-
leks, et tants lühikeseks ei jääks,
õpetas Helle-Mare Kõmmus
kohapeal selgeks ka hiidlaste
tulevase tunnustantsu "Hiidlase
polka", kaasates tantsimisse juba
ka publiku.

Päeva lõpus toimus eraettevõtja
eestvedamisel Kärdla kultuuri-

keskuses esmakordselt aastalõ-
pupidu, mis algas juba vana aasta
viimastel tundidel. Külalised said
osa Hiiumaa tuntud mälumän-
gust ja Diana Klasi esinemisest.
Tund enne südaööd jätkus EV100
lõpuüritus Kärdla keskväljakul.
Vallavanema tervitusele järg-
nes tuntud bändi SKA Faktor
esinemine. Kontsert oli väga
meeleolukas ning vaatamata
tuulele, lörtsile ja vihmale kogu-
nes keskväljakule juubeliaastat
lõpetama ja uut aastat ootama
rekordiline tuhatkond inimest.
Suurelt ekraanilt sai kuulata ja

vaadata koos ülejäänud Eestiga
president Kersti Kaljulaidi kõnet
ja ühiselt lugeda aasta viimaseid
sekundeid. Uus aasta saabus tra-
ditsioonilise ilutulestiku saatel.
Üritus jätkus Kärdla kultuurikes-
kuses, kus pidu kestis hommiku-
tundideni. Muusikat mängis Allan
Peramets ja jooke pakkus OÜ
Hiiumeel.

Kõik see sai võimalikuks tänu
headele ja ettevõtlikele Hiiumaa
elanikele ja organisatsioonidele.
Soovime tänada koostööpartne-
reid, kes panustasid selle päeva

tegemistesse: OÜ Näkman Sat,
Heino Veanes, OÜ Rannapaar-
gu, Arno Kuusk, OÜ Hiiumeel,
Kai Kallas, SKA Faktor, Mamma
Mia, OÜ Recado Meedia, Tenno
Telvik, Argo Nurs, Hiiumaa Kodu-
tütred ja Noored Kotkad, Omar
Jõpiselg, perekond Kunila, Tõnis
Berkman, Häli-Herta Haavapuu,
Tiina Kaev, Helle-Mare Kõmmus
ning kõik tantsijad ja kaasaelajad.
Aitäh ja paneme sajaga edasi!

Margarita Korol

Hiiu valla kultuuri ja vaba aja kes-
kuse juhataja

Foto: Anu Tammearu

Tõnu Otsason – Hiiumaa elav legend!

17. jaanuaril avati Lõpe küla kultuuripargis tänapäevase Pühalepa kogukonna arendajale, edendajale ja hoidjale Tõnu Otsasonile. Tõnul, kes on täis lõputut elujõudu ja erinevate ideede rikkust, täitus 11. jaanuaril 85. eluaasta. Otsason on tõeline kultuurihuviline, kirjasõna väärtustaja ja hiiu huumori au sees hoidja. Selle ehe näide on Heino Kiige poolt rajatud Lõpe looduspark, hiidlastele ka Otsasoni park, mille uurimine ja arendamine on olnud Otsasoni südameasjaks. Seal on hiiu keele puu, kus tänuisid kohaliku murdekeele edasikandjatele, Väikese Printsira rada, Elmar Vrageri mälestusmärk "Hiiu kannel" ...ja nüüd ka Otsasoni pink!

Suurele hiiu huumori sõbrale mängiti vingerpussi ja Lõpe külla toodi Otsasoni salaja, mistõttu tuli pingi pingi avamine ta täieliku üllatusena. Tõnu Otsason – Hiiumaa elav legend!

Volikogu liikmeks Tuuli Tammla

Eilsel volikogu istungil asus volikogu liikme tööle valimisliidu Ühine Hiiumaa nimekirjas kandideerinud Tuuli Tammla, kes asendab volikogu tööst tagasi astunud Jaanus Valku.

Tuuli Tammla töötab MTÜs Hiiukala, mis tegeleb Euroopa merendus- ja kalandusfondi kohapealse rakendamisega. Ta on pärit Rakverest ja lõpetanud Eesti maaülikooli keskkonnakaitse eriala.

Kõrgessaare piirkonna kandidaadina on Tammla kohaliku omavalitsuse volikogude valimistel öelnud, et Kõrgessaare piirkonnas peaks omavalitsus enam rõhku panema väikeettevõtluse kaudsele toetamisele, olgu siis läbi munitsipaalomandis oleva bensiinijaama või tööstusala rajamise. "Tööga seondult näen vajadust ja võimalust avalike lautrikohade korda tegemiseks, et parandada merelepääsu nii kohalikele kui turistidele," lisas Tammla.

Volikogu 2018. aasta arvudes

Volikogu istungeid toimus aasta jooksul 16. Volikogu võttis eesmärgiks pidada ühe istungi kvartalis väljaspool Kärdat. Nii toimusid volikogu istungid ka Palade koolimajas, Käina kultuuri-keskuses, Emmaste koolimajas ja Kõrgessaare vaba aja keskuses.

Komisjonide istungeid oli 8–14: eelarve- ja majanduskomisjonil 14, teistel 12 istungit, revisjonikomisjon pidas kaheksa istungit. Aastajooksul võttis volikogu vastu 95 otsust ja 38 määrust. Kõige pikem volikogu istung toimus 28. oktoobril, kui arutati valla uut arengukava – see kestis kaheksa tundi ja kaks minutit.

Kõige tublimad kohalkäijad, kes osalesid kõigil volikogu ja komisjonide istungitel, olid Ülari Kaibald, Jüri Preobraženski ja

Inge Talts. Enim puudus istungitelt Antti Leigri, kes ei osalenud viiel volikogu istungil. Volikogu liikmest puudus komisjonide istungitelt enim Toomas Remmelkoor, kes ei osalenud kuuel sotsiaalkomisjoni istungil.

Volikogu esimees Aivar Viidik hindas, et kõige olulisemateks volikogu tööviitideks saab pidada uue Hiiumaa valla arengukava ja eelarvestrateegia vastuvõtmist. "Need annavad meile sihi, kuhu järgnevatel aastatel peame panustama selleks, et Hiiumaa edu edeneb," ütles Viidik. "Samuti vääriavad tunnustamist ühtlusele suunatud otsused, mis on olulised selleks, et üks ühine Hiiumaa omavalitsus toimiks kõigi kodanike jaoks ühtviisi."

Volikogu istungitelt detsembris–jaanuaris

Hiiumaa vallavolikogu 20. detsembri istung peeti Kõrgessaare vaba aja keskuses.

Volikogu esimees Aivar Viidik andis teada, et kogunenud on fraktsioon Ühine Hiiumaa ja valitud fraktsiooni juhiks Ilmi Aksli.

Hiiumaa valla 2019. aasta eelarve

Rahandusosakonna juhataja Inge Elissaar andis ülevaate eelarve projektist. Volikogu otsustas konsensuslikult saata eelarve teisele lugemisele.

Kõrgharidusega noorele õpetajale, tugispetsialistile, treenerile, perearstile ja pereõele toetuse taotlemise, maksmise ja tagasinõudmise kord Hiiumaa vallas

Haridus- ja kultuuri- osakonna juhataja Karin Kokla tutvustas määruse projekti. Volikogu otsustas konsensuslikult saata eelnõu teisele lugemisele.

Tunnustamise kord Hiiumaa vallas

Osavallavanem Hergo Tasuja tutvustas määruse projekti, millega reguleeritakse Hiiumaa vallas tunnustusavalduste andmist. Volikogu otsustas konsensuslikult saata eelnõu teisele lugemisele.

Hiiumaa valla reovee kohtkäitluse ja äraveo eeskiri

Osavallavanem Üllar Laid tutvustas Hiiumaa valla reovee kohtkäitluse ja äraveo eeskirja, mis reguleerib reovee kohtkäitluse ning kogumismahutist reovee äravedu ja ühiskanalisatsiooni pargimist Hiiumaal. Eeskiri kehtib juriidilistele ja füüsilistele isikutele, kes kohtkäitlevad reovett ning seoses sellega vajavad ja kasutavad reovee pargimisteenust või osutavad reovee pargimisteenust. Volikogu otsustas

konsensuslikult saata eelnõu teisele lugemisele.

Sõru sadamas asuvatele kinnistutele hoonestusõiguse seadmine otsustuskorras

Osavallavanem Hergo Tasuja tutvustas eelnõud, millega oli ettepanek seada 20 aastaks hoonestusõigus Sihtasutuse Hiiumaa Sadamad kasuks Emmaste osavalla territooriumil Sõru sadama maa-alal asuvate kinnistute osas. Maa-alal asuvad ehitised: remondihall, külalissadama teenindushoone, Sõru külalissadama, välisvalgustus, abihooned, paadikuur ning samuti asuvad seal Sõru väikelaegasadam ja ajalooline purjelaev Alar. Tagada juurdepääs ajaloolise purjelaeva Alar eksponeerimiseks Sõru muuseumi külastajatele. Otsus võeti vastu.

Hooldekodu kinnistule hoonestusõiguse seadmine otsustuskorras

Osavallavanem Hergo Tasuja tutvustas eelnõud, millega oli ettepanek seada 20 aastaks hoonestusõigus SA Hiiu Maakonna Hooldekeskus kasuks Emmaste osavalla territooriumil asuva Hooldekodu kinnistu osas. 4,2 ha suurusel maa-alal asuvad ehitisregistris olevad järgmised ehitised: puurkaev, pumbamaja, generaator, kelder, töökoda-kuur, kelder, vanurite maja, pesumaja tehnosüsteemid, puukuur, kuur, katlamajaolmehoone, kasarmu, veetrassid ja kanalisatsioonitrasid. Otsus võeti vastu.

Vara võõrandamine vee-ettevõttele AS Kärda Veevärk

Osavallavanem Hergo Tasuja tutvustas eelnõud võõrandada tasuta vee-ettevõttele AS Kärda Veevärk valla munitsipaalomandis olevad Emmaste ja Jausa külas asuvad kinnistud: Reola, Pumpla, Puhasti ja Pumba kogu-

summas 345 eurot. Otsus võeti vastu.

Otsa detailplaneeringu koostamise algatamine ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmine

Arengu- osakonna juhataja Monika Pihlak tutvustas eelnõud algatada Otsa detailplaneeringu koostamine. Otsus võeti vastu.

Osavallakogu koosseisu kinnitamine

Vallasekretär Helen Härmson tutvustas vajadust valida Käina osavallakogu liikmeks järgmine osavalla valimisringkonnas enim hääli saanud volikogu liige Sander Kopli. Hääletati ja kinnitati Käina osavallakogu koosseis: volikogu esindajad Hannes Maasel ja Sander Kopli, ettevõtjate esindaja Eha Brikker, hoolekogude esindaja Ilmi Aksli, noorte esindaja Anna Lipp, kodanikeühenduste või küllavanemate esindaja Ester Tammis.

Asi Kärda Veevärk põhikirja kinnitamine

Arengu- osakonna juhataja Monika Pihlak tutvustas eelnõud ettepanekuga muuta Asi Kärda Veevärk põhikirjas aktsiakapitali ja nõukogu suurust. Otsus võeti vastu.

Sihtasutuste ühendamine

Arengu- osakonna juhataja Monika Pihlak tutvustas eelnõud ühendada sihtasutus Kärda Sadam sihtasutusega Hiiumaa Sadamad, mille tegevuse eesmärgiks on rahaliste ja mitterahaliste vahendite kogumine Kärda, Orjaku ja Sõru jahi- ja väikelaevade sadamate rekonstrueerimiseks ja arendamiseks. Otsus võeti vastu.

Hiiumaa valla koorte ja kasside pidamise eeskiri

Arengu- osakonna juhataja Monika Pihlak tutvustas Hiiumaa

valla koorte ja kasside pidamise eeskirja eelnõud, mis sätestab koorte ja kasside pidamise nõuded Hiiumaa valla territooriumil ning on täitmiseks kohustuslik isikule, kelle omandis või valduses on koer või kass. Otsustati saata eelnõu teisele lugemisele.

Detailplaneeringu vastuvõtmine ja avaliku väljapaneku korraldamine: Põllu 27.

Arengu- osakonna juhataja Monika Pihlak tutvustas eelnõud võtta vastu Põllu tänava maa-ala detailplaneering Hiiumaa spordikeskuse hoonete ja rajatiste kavandamiseks. Otsus võeti vastu.

Alatiste komisjonide koosseisude kinnitamine

Vallasekretär Helen Härmson tutvustas eelnõud volikogu komisjonide koosseisu muudatuste tegemiseks. Haridus- ja kultuuri- komisjoni muudatuse tingib senise liikme Ivi Remmelgu asumine Hiiumaa vallavalitsusse tööle, tema asemele on ettepanek valida Merle Salusoo. Keskkonna- ja ehituskomisjoni uueks liikmeks oli ettepanek valida Aira Toss. Hääletati ning otsus võeti vastu.

Hiiumaa vallavolikogu 12.12.2017 otsuse nr 15 „Esindajate nimetamine Hiiumaa valla hoolekogusse” muutmise

Vallasekretär Helen Härmson tutvustas eelnõud: vaja on valida vallavolikogu uus esindaja Käina lasteaia Tirtspõnni ning Emmaste vaba aja keskuse hoolekogusse. Ettepanek valida Käina lasteaia Tirtspõnni hoolekogusse Joel Pulkja Emmaste vaba aja keskuse hoolekogusse Anu Tammearu leidis toetust: otsus võeti vastu.

Preemia maksmine

Eelarve- ja majanduskomisjoni esimees Sander Kopli tutvustas komisjonist tulnud eelnõud maksta vallavanemale ja volikogu

esimehele sarnaselt teiste teenistujatega preemiat 120 eurot. Volikogu liige Artur Valk tegi ettepaneku täiendada eelnõud vastavalt, et preemiat makstakse ka kõigile volikogu liikmetele. Otsus võeti vastu koos muudatustetepanekuga.

9. jaanuari istungilt

Hiiumaa vallavolikogu kogunes erakorraliselt kolmapäeval, 9. jaanuaril kell 15 Kärda vallas ja arutusel oli üks sisupunkt: Hiiumaa vallavolikogu 20.12.2018 otsuse nr 116 „Preemia maksmine” osalise tühistuse kindlaks tegemine

20. detsembri istungil tegi volikogu liige Artur Valk muudatustetepaneku eelnõu osas, mis puudutas vallavanemale ja volikogu esimehele preemia maksmist: ettepanek oli maksta teenistujatega võrdsel alustel preemiat ka volikogu liikmetele. Volikogu hääletuse tulemusel otsustati muudatustetepanek eelnõule lisada ning tervikteksti hääletusel võeti muudetud eelnõu vastu.

Seadusega vastuolu lahendamiseks oli volikogul laual eelnõu vastav volikogu otsus kehtetuks tunnistada osas, mis näeb ette volikogu liikmetele preemia maksmise.

Hääletati ning otsus võeti vastu ühehäälselt.

Volikogu määras detsembris preemia ka vallavanemale ja volikogu esimehele. Kuigi rahandusministeerium, kes tegeleb omavalitsuse otsuste järelvalvega, on selle otsuse nimetanud seadusega kooskõlas olevaks, andsid vallavanem ja volikogu esimees teada, et on teinud avalduse endale määratud preemiast loobumiseks.

Jaanuarikuine korraline vallavolikogu istung toimus eile, 24. jaanuaril pärast Hiiumaa Teataja trükkiminekut.

Spordi- ja terviseedenduse spetsialistina alustab Martina Martinson

1. veebruaril alustab Hiiumaa valla spordi- ja terviseedenduse spetsialistina Martina Martinson, kes kolis Hiiumaale mullu.

“Töötasin üle 10 aasta Tallinna kahes suuremas spordi- ja tennisekeskuses, kus sain suurepärase kogemustepagasi nii sporditöö organiseerimise poolelt kui ka koostööst harrastus- ja tippportlastega, nende treenerite ja spordijuhtidega,” ütles Martinson. “Olin osaks meeskonnast, kus töötasime välja ning turundasime harrastussportlastele suunatud teenuseid ja tegevusi nii teadliku treenimise kui ka tervist edendavate loengute näol.”

Martinson lisas, et spordiga seotud tööviis on talle igati omane

ja loomulik ning tööplaan selge: “Olen äärmiselt õnnelik, et saan võimaluse panustada Hiiumaa spordi- ja terviseedendusse vara-

semas tööelus kogutud teadmisi ja kogemusi kasutades.

Esmajoones soovin tutvuda ning arutada koostegemise mõtteid Hiiumaa spordivaldkonda vedavate isikutega ning kaardistada väikeste ja suurte hiidlaste võimalused ja vajadused, mis aitaks neid, kes veel pole, aktiivsele elustiilile lähemale tuua. Soovin alustada Hiiumaa spordiinfo koondamisega ühele platvormile, et tervislikud valikud oleksid lihtsasti kättesaadavad igaühele.”

Kärdla haldusjuhina alustas Toomas Vannas

Sel nädalal alustas Kärdla osavalla haldusjuhina Toomas Vannas, kes on varem tegutsenud liiklusvaldkonnas autojuhi ja bussijuhina ning ehitusvaldkonnas ettevõtte juhina.

Vannas on õppinud majandust, põllumajandust ja ehitust ning õpib praegu Tallinna ülikooli Haapsalu kolledžis liiklusohutust.

Kaasava eelarvega head mõtted teoks!

Hiiumaa valla kaasav eelarve on ellu kutsutud avalikult kasutatava investeringu tegemiseks või ürituse korraldamiseks Hiiumaa elanike ettepanekute alusel.

Elanikel on võimalus kaasa rääkida, kuidas kasutada 2019. aasta valla eelarvest 50 000 eurot nii, et see teeks heameelt ning oleks kasulik võimalikult paljudele elanikele. Kaasavat eelarvet rakendatakse osavaldade põhisel, millest iga osavalla osa suuruseks on 10 000 eurot.

Kuidas see toimub?

Kõik Hiiumaa elanikud saavad kaasavas eelarves ettepanekuid esitada. Vastavalt volikogu poolt seatud eesmärgile saavad ideedeks olla investeringuprojektid või ürituse korraldamine. Kaasava eelarve tulemusel elluviidav idee peab pakkuma avalikkuse hüve, olema avalikus kasutuses või suunatud avalikkusele (üritus) ning ettepanek ei tohi tekitada ebamõistlikku kulu valla järgnevate aastate eelarvetele. Juhul, kui sul ei ole oma ideed esitada, tasub kindlasti oma lemmikidee poolt hääletusvoorus hääli anda. Seega, kui sul on väärt ettepa-

nek, siis alusta sellest, et esita see! Idee teostamise minimaalne hinnanguline maksumus saab olla 1000 eurot ja maksimaalne maksumus 10 000 eurot.

Hiiumaa vallavalitsus ootab ettepanekuid valla kaasavasse eelarvesse hiljemalt 22. veebruariks e-postile valitsus@hiiumaa.ee või kõigisse vallamajadesse üle Hiiumaa.

Lisainfot leiab valla kodulehelt vald.hiiumaa.ee. Küsimuste korral pöördu palun aivi.telvik@hiiumaa.ee või telefonil 517 5585.

Ideede paremusjärjestuse selgitamine

Pärast ettepanekute tegemist hindab Hiiumaa vallavalitsuse komisjon neid eelpooltoodud kriteeriumite alusel ning kõik sobivad ettepanekud pannakse rahvahääletusele. Rahvahääletusel saab osaleda iga vähemalt 16-aastane isik, kelle elukoht on rahvahääletuse ajal rahvastikuregistri andmetel Hiiumaal. Rahvahääletusel osalev isik saab hääletada kuni kolme ettepaneku poolt.

Rahvahääletuse korraldab ja kuulutab välja Hiiumaa vallavalitsus ja see viiakse läbi elektrooniliselt. Hääletustulemuste põhjal kinnitab vallavalitsus ettepanekute paremusjärjestuse, reastades

ettepanekud osavalla põhisel.

Hääletada saab elektroonselt ka osavallavalitsustes, millisel juhul tuleb end identifitseerida isikut tõendava dokumendiga.

Enim hääli saanud idee või ideed viiakse ellu. Iga hääli loeb ning vallaelanik otsustab, kuhu investeeritakse. Rahvahääletusel enim toetust leidnud idee realiseerimise korraldab idee esitaja või vallavalitsus.

2019. aasta ettepanekute lõpliku paremusjärjestuse selgub rahvahääletuse tulemusel hiljemalt 29. märtsiks.

Hiiu maakonnas on kaasavat eelarvet varasemalt praktiseerinud Emmaste ja Hiiu vald. Emmastes investeeriti bussipeatuste päikesepaneelidega tänavavalgustusse, keskuse parklasse ja Tärkma sadama tee parendamisse. Kärdlasse rajati väljõusaal, asfalteeritud Kõrgessaare noortemaja, raamatukogu ja lasteaia juures asuv parkimisplats ja juurdepääsutee, toetati Kärdla nukuteatri rekonstrueerimist ja puhastati Näkitiiki.

Julget pealehakkamist!

Aivi Telvik

valla arenguspetsialist

Lastekaitespetsialistiks Mari-Liis Leivalt

1. veebruaril alustab Hiiumaa valla lastekaitsepetsialistina Mari-Liis Leivalt, kellel on noorsootöö kõrgharidus ja kes on aastaid töötanud noortega.

Mari-Liis Leivalt ütleb, et töö laste ja noortega on olnud talle alati väga hingelähedane. “Lastekaitstes on vahetu võimalus pakkuda neile tuge ja abi. Soovin meie noorte jaoks alati olemas olla,” lisas Leivalt.

MTÜde taotluste tähtaeg 1. veebruar

Hiiumaa vald pakub toetust mittetulunduslike ürituste korraldamiseks, tegevustoetuseks, kohaliku külaelu ja külade ühistegevuste arendamiseks kuni 1000 eurot, taotluste esitamise tähtajaks 1. veebruar.

Hiiumaa valla mittetulundusliku tegevuse toetused on jagatud:

- 1) ürituste korraldamiseks – nii väikesed kui ka maakondlikud suurüritused;
- 2) tegevustoetuseks;
- 3) kohaliku külaelu ja külade ühistegevuse arendamiseks, sh külamajade ülalpidamiskulude katmiseks;
- 4) erinevatest fondidest ja programmidest rahastatavate investeeringuprojektide kaasfinantseerimiseks.

Taotleda saab aastas kaks korda. Investeeringuprojektide kaasfinantseeringuks ja maakondlike suurürituste korraldamiseks on toetus alates 1000 eurost, taotlus esitatakse 1. oktoobriks, et sellega saaks arvestada valla eelarve koostamisel. Investeeringuprojekti taotluse puhul on omafinantseering vähemalt 10% eelarvelisest kogumaksumusest. Omafinantseering on rahaline või rahaliselt mõõdetav.

Hiiumaa valla mittetulundusliku tegevuse toetamise kord reguleerib Hiiumaa valla eelarvest mittetulunduslikuks tegevuseks toetuse taotlemist, menetlemist, eraldamist ja kasutamise üle järelevalvet teostamist.

Täidetud taotlus esitada tähtajaks Hiiumaa vallavalitsusele valitsus@hiiumaa.ee või osavallavalitsusele. Lisainfo ja taotlusvormid valla kodulehelt: vald.hiiumaa.ee/tegevustoetus

Esita teenetemärgi kandidaate!

Hiiumaa vald kuulutab välja konkursi teenetemärgi kandidaatide leidmiseks. Vallavalitsus ootab tunnustusettepanekuid kuni 1. veebruarini.

Teenetemärgi esitamise ettepanek peab mahtuma ühele A4 leheküljele ning sisaldama kandidaadi nime, sünniaega ja teene kirjeldust, samuti peavad olema ära toodud esitaja kontaktid. Ettepanekuid võivad teha kõik füüsilised ja juriidilised isikud ja saata Hiiumaa vallavalitsuse aadressile Keskväljak 5a Kärdla või meile valitsus@hiiumaa.ee.

Teenetemärk on mõeldud isikule, kes pikaajalise silmapaistva tegevuse ja isikliku eeskujuga on oluliselt kaasa aidanud Hiiu maakonna arengule või oma saavutustega toonud Hiiu maakonnale au ja tuntuks. Algul maakonna teeneteplaadiga, alates 2016. aastast teenetemärgiga on tunnustatud järgmiste isikute teeneid: 2008 Aimi Pruul, Eha Karm ja Karin Poola; 2009 Gennadi Avik ja Eha Leiger; 2010 Aune Ork ja Stanislav Šarkovski; 2011 Lea Sibul-Poola ja Ott Lambing; 2012 Mati Nurs, Enn Kunila ja Erkki-Sven Tüür; 2013 Toomas Paap ja Virginijus Biskys; 2014 Ivo Eesmaa; 2015 Tiit Asumets; 2016 Ruta Mihelson ja Helgi Põllo; 2017 Tanel Malk, Ain Tähiste ja Ermo Mäeots; 2018 Tiiu Masing ja Heller Sööl.

Lühidalt

Hiiumaa elanike arv 1. jaanuari 2019 seisuga on 9 558, mis on võrreldes aastataguse ajaga 20 inimest vähem. Vallavanem Reili Rand avaldas lootust, et see number pöörduv uuesti positiivseks hiidlaste hea koostöö tulemusel. Seoses sellega, et muutus rahvastikuregistri seadus, kadusid Hiiumaa registrist ka inimesed, kes olid sisse kirjutatud valla täpsusega – Hiiumaal 42. 5. jaanuari seisuga on Hiiumaa elanike arv 9513.

2018. aasta eelarve täitmine esialgse info põhjal: põhitegevuse tulused saime 14 313 927 eurot, mis on 100,84% plaanitud ja põhitegevuse kulused tegime 11 861 623 euro eest, mis on 92,38% plaanitud. Põhitegevuse tulemus on 2 452 305 eurot ehk 180%. Tulumaksu laekus mullu võrreldes 2017. aastaga 13% rohkem.

Aasta lõpus läks edukalt elektrooniline enampakkumine Hindu külas asuva korteri müügiks, korter müüdi hinnaga 12 000 eurot.

Tallinn-Kärdla lennuliinil: ilmastikukindlamalt ja uue operaatori ootuses

Kärdla regulaarne lennuliin sai möödunud aastal 55aastaseks. Nii Hiiumaa kui ka Saaremaa lennuühenduseks on riigil leping Leedu firmaga Transaviabaltika 31. maini 2019.

Reisijate rahulolu teenusega näitab möödunud aasta reisijate arv – meie liinil 9604, mis on viimase viie aasta suurim tulemus.

Järgmiseks viieks aastaks operaatori leidmiseks on Maanteeamet välja kuulutanud uue hanke, mille pakkumuste esitamise tähtaeg oli eile, 24. jaanuar. Hange on jaotatud kahte ossa – üks on Kärdla ja teine Kuressaare liin. Mõlemale suunale eeldatakse eraldi lennukit, Hiiumaale vähemalt 19- ja Saaremaale vähemalt 40kohalist. Pakkumuse võib esitada nii ühele kui ka korraga mõlemale osale. Hindamiskriteeriumideks on pakumuse maksumus ja lennuki vanus. Saarlaste vajadust senisest suuremaks õhusõidukiks kinnitab nende reisijate arv – Kuressaare suunal lendas 2018. aastal 18 185 reisijat. Riik on arvestanud suursaartega lennuühenduseks riigieelarvest ligi 5 miljonit eurot aastas.

Paraneb lennukindlus

2018. aasta oli Hiiumaa lennunduse arengus pöördeline: renoveeriti Kärdla lennuvälja liiklusala. Tööde käigus uuendati lennuvälja liiklusala kate ja korrastati navigatsioonitulede süsteemi. Töid rahastati Tallinna Lennujaama eelarvest ja riigi poolt täiendavate taristuinvesteeringute programmist. Viimati olid nii ulatuslikud parendustööd lennuväljal paarkümmend aastat tagasi.

Lisaks lennurajale uue asfaltbetoonkatte paigaldamisele loodi tehniline valmisolek GNSS (Global Navigation Satellite System) maandumissüsteemi kasutamiseks. GNSS on navigeerimissüsteem, mis annab lennukile võimaluse maandumiseks madalamate pilvedega kui see praegu võimalik on.

Lennuki täpse asukoha kindlaks tegemiseks ja kursi määramisel on alates 31. jaanuarist võimalik kasutada satelliitidelt saadavaid signaale. Lennuvedaja Transaviabaltika on kinnitanud võimekust GNSS järgi maanduda. Lennuakadeemia pilootide poolt on testlennud edukalt sooritatud ja Kärdla lennuvälja lennuinformaatorid vajaliku väljaõppe saanud.

Foto: Andres Laanejõe/Hiiumaa Mudeliklubi

GNSS protseduuride avaldamine, valideerimine jm toimingud, mis on omavahel loogilises ajalisel järjestuses, on ajakavale vastavalt menetluses Lennuametis ja

Lennuliiklusteeninduse ASis. Hiidlastel on nimetatud maandumissüsteemi osas kõrged ootused. Aastas jääb ilmastikuolude, valdavalt pilvisuse ja udu tõttu

ära 30-40 reisi. Aastal 2018 tühistati või pöördus tagasi 45 reisi, neist 43 ilma tõttu. Ilmaolude paranemise ootuses lükati edasi 12 reisi.

Vald ja arenduskeskus on võtnud fookusesse suhtluse ettevõtjatega

Jaanuari algul kohtusid Hiiumaa vallavalitsuse ja arenduskeskuse esindajad Hiiumaa ettevõtjate liidu juhatusega, et arutada ühiseid tegevusi Hiiumaa ettevõtluskeskkonna arendamisel.

Ettevõtjad rääkisid, millised on nende ootused vallale ja arenduskeskusele. Räägiti ettevõtluskeskkonda enim puudutavatest küsimustest nagu ühistransport, juurdepääsuteed, elektrivarustus ja üürielamud.

Lepiti kokku, et vald ja arenduskeskus kutsuvad ettevõtjaid ka edaspidi ühiste infovahetustele kord kvartalis, mis seni on toimunud hommikukohvi formaadis.

Hiiumaa vallavalitsus koos Hiiumaa arenduskeskusega on võtnud plaani külastada kord nädalas vähemalt üht Hiiumaa ettevõtet, et kaardistada veelgi laiemalt ettevõtjate vajadusi ja kaasa aidata ettevõtjate võrgustamisele.

Jaanuari algul kohtusid valla esindajad HubHiiumaa idee eestvedajate Merike Reede ja Liisi Kummer-Lemaniga. Hub tahab luua Hiiumaale kaugtöö kontorit, kus on kõik tänapäevased mugavused. See oleks koostöötamise kohaks kohalikele loome-, IT- ja teiste väikeettevõtetele ning lisaks pakuks mugavat lahendust suvehiidlastele ja ka ettevõtetele-meeskondadele laiemalt. Vald andis selge sõnumi, et kaugtöökontori loomine on Hiiumaa arengule oluline ning koostöös alustatakse sobiva asukoha ja võimaluste kaardistamisega.

Eelmisel nädalal külastasid valla ja arenduskeskuse esindajad Emmastes kunstliku hingamise filtrite tootjat Pharma Systems Eesti OÜd ja Kärdlas Meritik OÜ õmblustehast. Pharma Systemsi tegevjuht Vahur Leenurm ja tootejuht Viljar Salumaa leidsid, et hästi toimiv ning ühildatud aegadega bussi- ja praamiliiklus on oluline nii vallale kui Hiiumaa ettevõtjatele, mistõttu on ettevõtjaid vaja kaasata transpordikorralduse arutlustesse.

Õmblustehase Meritik toodangust läheb üle 90% Soome. Ettevõtte juht Jaak Hiimets kinnitas samuti, et stabiilne ja piisavalt tihe praamigraafik on ettevõtte töö toimimiseks tähtis tegur. Kuna tootmishoone asub Sõnajala tänaval, lähestikku mitmete teiste ettevõtetega, tegi Hiimets vallale ettepaneku piirkonnast ehitada toimiv tööstuspark.

Arenduskeskus tutvustas kohtumistel ettevõtjatele toetus- ja koolitusvõimalusi. Vald kordas üle, et on suhtluseks avatud ja ettevõtteid igati toetamas.

Valla juhtkond käis õppereisil

Hiiumaa valla juhtkond tegi nädala algul õppereisi Märjamaa, Tartu ja Järva valda, et näha ja kuulda kogemusi, kuidas läheb teistel sarnase suurusega omavalitsustel pärast haldusreformi.

Märjamaa vallas võõrustasid hiidlasi vallavanem Merlin Suurna, Vigala osavallavanem Priit Kärsna, abivallavanem Triin Matsalu ja osakonnajuhid.

Emmaste osavallavanem Hergo Tasuja ütles, et Märjamaalt on kaasa võtta nende kogemusi haridus- ja tervisealaste tegevustest kasutamiseks arvestades hajasustust ja väikese (õpi)laste arvuga koole, lasteaedade. "Nii on leitud lasteaedade tühjade rühmade ruumidesse alternatiivseid tegevusi: näiteks kontoripind või maadlusaal," ütles Tasuja.

Tartu vallas võtsid hiidlasi vastu vallavanem Jarno Laur, vallasekretär Eve Kallas, Tartu Valla Kommunaali juhataja Aigar Lepp ja Lähte terviseraja rajameister Jaanus Robi.

Õppereisi üheks eesmärgiks oli tutvuda erinevate valdade kommunaalvaldkonna korraldusega, et töötada välja sobiv mudel Hiiumaa valla jaoks.

Käina osavallavanem Omar Jõpiselg rääkis, et õppereisil nähti kahte haldusmudelit: Tartu vallas toimetatakse kommunaaltegevõtte kaudu ja Märjamaal haldab kommunaalmaajandust vald ise.

Kõrgessaare osavallavanem Üllar

Laid ütles, et sai Tartu vallas hea info masinapargi kohta. "Joonistub välja haldusettevõtte mudel, kus oma jõududega kaetakse 80% töödest ja ülejäänud tellitakse sisse," kirjeldas Laid.

Kärdla osavallavanem Lauri Preimann lisas, et hea oli näha, kuidas teevad teised, kuidas lahendavad samu ülesandeid ja probleeme, millega Hiiumaa vallaski igapäevaselt kokku puutume. "Peamine õppetund on see, et ei ole õigeid ja valesid vastuseid ja lahendusi. Igal korraldusmudelil on omad plussid ja miinused. Eelkõige oligi suurim kasu silmaringi laiendamine ja kogemuste vahetamine ning sõprussuhete sõlmimine, et ka tulevikus ühiseid kitsaskohti lahendada. Lisaks see, et oleme oma tegevuste tegemisel õigel rajal," ütles Preimann.

Imavere teeninduspunktis võtsid hiidlasi vastu Järva vallavanem Rait Pihelgas ja avalike suhete peaspetsialist Maarja Kauge, kes tutvustasid valla toimimist ning rääkisid lähemalt kogukonna äpist, mida Järva vald on kasutanud pool aastat.

Vallavanema abi Mirjam Savioja ütles, et huvitav oli kuulata teiste valdade muresid ja rõõme. "Nii mõndagi sai kõrva taha pandud, kuid saime ka võõrustajatele üksjagu õpetussõnu jagada. Usun, et selline sõbralik koostöö on kasulik kõikidele osapooltele," märkis Savioja.

Vallasekretär Helen Härmsen sai kinnitust, et sama tulemuse saamiseks ei pea ülesannet lahendama samamoodi. "Kõik neli valda on väga erinevad. Erinevad on ka seatud eesmärgid, aga kõik tunnevad, et nad on omanäolised ja ainulaadsed – kõik, mis peab ühel vallal vallaks olemisel toimima, toimibki," ütles Härmsen.

Rahandusosakonna juhataja Inge Elissaar sai kinnitust, et kuigi Hiiumaal on töömahukam eelarvesüsteem, siis ka meil on asjad hästi.

Arenguosaakonna juhataja Monika Pihlak ütles, et õppereisil kinnistus veendumus, et Hiiumaa on väga omalaadne, kuid toimiv süsteem. "Hea meeskond on kõige alus – edu põhineb inimestel," lisas Pihlak.

Hiiumaa vallavanem Reili Rand tänas kõiki võõrustajaid sisukate ning toredate kohtumiste eest: "Ootame sõprusvaldu vastuvisiidile!"

Õppereisil osalesid vallavanem Reili Rand, osavallavanemad Hergo Tasuja, Omar Jõpiselg, Liili Eller, Lauri Preimann, Üllar Laid, arenguosaakonna juhataja Monika Pihlak, rahandusosakonna juhataja Inge Elissaar, vallasekretär Helen Härmsen, sotsiaalosaakonna juhataja Kairi Lõppe, haridus- ja kultuuriosaakonna juhataja Karin Kokla, vallavanema abi Mirjam Savioja ja avalike suhete spetsialist Liina Siniveer.

Uue sihtasutuse Hiiumaa Sadamad nõukogu juhib Margus Kastein

Hiiumaa vallavolikogu otsustas oma möödunud aasta viimasel istungil ühendada sihtasutused Kärkla Sadam ja Hiiumaa Sadamad. Uue hiljuti loodud sihtasutuse Hiiumaa Sadamad tegevuse eesmärgiks on majandada ja arendada Kärkla, Orjaku ning Sõru jahi- ja väikelae-vade sadamaid.

Uue sihtasutuse aasta lõpus kogunenud nõukogu valis esimeheks Margus Kasteini, kelle sõnul on sadamad tugev osa Hiiumaa ja selle elanike identiteedist. "Kõigil hiidlastel on kas otsene või kaudne side oma sadamaga – on ju need tugevad tõmbekeskused, kus võõrustada külalisi, püüda kala, käia kontserdil või nautida head toitu," ütles Kastein.

Tema sõnul on kõiki sadamaid koondava sihtasutuse loomine märgiline samm. "Koondades külalissadamad ühtse strateegilise juhtimise alla tõstame sadamate ja ka kogu Hiiumaa konkurentsivõimet ja atraktiivsust meie külaliste, aga ka kogukonna jaoks. Nõukogu esimehena ja põlise hiidlasena tunnen kohustust ja vastutust pühenduda koos sihtasutuse meeskonnaga Hiiumaa külalissadamate kui ka laiemalt

kogu saare arengusse," lisas Kastein.

"Mul on väga hea meel, et Margus nõustus hakkama Hiiumaa sadamate sihtasutuse nõukogu esimehe kohale," ütles SA Kärkla sadam nõukogu senine juht Aivar Viidik. "Margusel on pikaajaline juhtimiskogemus, lisaks visioon ja teotahe, mida sadamate arenduse juures parimal moel rakendada."

Sihtasutuse Hiiumaa Sadamad juhatuse esimehe Sven Kriggulsoni sõnul on esimeseks tööks seada sadamad valmis uueks navigatsioonihooajaks ning seejuures tegeleda ka sadamate turundusega osaledes messidel ja koondades sadamate info ühele platvormile. "Samuti jätkame juba rahastuse saanud investeeringute elluviimisega Kärkla ja Orjaku sadamas," ütles Kriggulson. Tä-

navuseks suurimaks investeeringuks on INTERREG Central Baltic projekti "Smart Marina" kaasabil Orjaku sadamahoone ehitamine ja vesiehituse renoveerimine. "Teeme ettevalmistusi ka uutes projektides osalemiseks, mille fookus on eeskätt Sõru sadama sadamarajatiste parendamisel," lisas Kriggulson.

Kastein lisas, et kavas on sadamate arengukava koostamine järgmiseks viieks aastaks. "Kõige olulisemate strateegiliste valdkondadena tooksin esile sadamateenuste parendamise, merekultuuri arendamise, sadamate multi-funktsionaalsuse laiendamise toetlustuse, ürituste ja uute teenuste näol. Samuti pean oluliseks sadamate infrastruktuuri moderniseerimist ja innovatsiooniliste lahenduste juurutamist," loetles Kastein. "Need on ambitsioonikad eesmärgid, mille elluviimiseks vajame nii häid mõtteid kui rahalisi vahendeid. Seetõttu pean tähtsaks kohe arengukava koostamise alguses kaasata kogukondade ja partnerite ideid, millega saame oma plaanides arvestada."

Sihtasutuse Hiiumaa Sadamad nõukogusse kuuluvad veel Ilmi Aksli, Liina Härm, Toomas Kokovkin, Sven Nuutmann, Indrek Ulla, Aivar Viidik ja Katrin Visnapuu.

Noorsootöö koordinaatorina alustas Kristel Pisa

21. jaanuaril alustas Hiiumaa noorsootöö keskuse noorsootöö koordinaatorina Kristel Pisa, kes seni töötas Emmaste vaba aja keskuskes noorsootöötajana.

Kristel Pisa rääkis enda kohta, et on Hiiumaal elanud üksteist aastat ja kogu selle aja töötanud Emmastes. "Kui alustasin, oli noortekeskusel üks väike tuba, mida tuli ise kütta ja koristada. Tänapäevaks on Emmaste noortel suur, paljude võimalustega ka-

hekorruseline maja. Kui alustasin, oli noorsootöö sisuks peamiselt erinevad majasisesed üritused. Nüüdseks on arenenud koostöö nii kohalikul, üle-eestilisel kui ka rahvusvahelisel tasandil. Oleme teinud erinevaid väljasõite, laagreid, osalenud projektides ja programmides. Meil on olnud kaks vabatahtlikku väljastpoolt Eestit.

Töö noortekeskuses on andnud mulle palju väärtuslikke kogemusi. Enda jaoks kõige tähtsamaks pean sotsiaalprogrammi „Agressiivsuse asendamise treening“ läbiviimist ning selle kokkuvõtte esitamist rahvusvahelisel seminaril.

Noorsootöö koordinaatorina soovin olla toeks piirkondade noortekeskustele ja valla noorsootöö arengule."

Hiiumaa spordiaasta 2018

Aasta esimesel nädalavahetusel kogunesid Hiiumaa sporditegijad Kärkla kultuurikeskusesse ühiselt spordiaastat lõpetama. Jagati tunnustusi parimatele sportlastele ja sündmustele 2018. aastal ning tunnustati spordielus kaasalööjaid läbi terve sajandi.

Uus aasta algas Hiiumaa spordirahvale vana aasta erilisemate sündmuste meenutamisega, parimate sportlaste tunnustamisega ja spordirahva toreda kontsert-aktusega. Ürituse eestvedajaks oli spordikorüfee, mees kui elav entsüklopeedia – Lembit Sauer ning korraldasid Hiiumaa vallavalitsus, Hiiumaa spordiliit ja Hiiumaa spordikool.

Laupäeva päevane üritus algas vallavanem Reili Ranna sõnavõetuga. Vallavanem ise oma sportliku tegevusega on valdada tali- ja suvemängudel alati väljas ning toob hiidlastele vajalikud punktid koju. Vald tänas kõiki 2018. a linnade-valdade tali- ja suvemängudel osalejaid: Arvo-Jüri Rist, Raivo Rist, Marika Azojan, Triin Unt, Tamor Tomson (kabe). Naiste korvpalli esindas meie Askuse naiskond: Ülle Paasoja, Külli Friedemann, Kirsti Kerves, Maria Reino, Marika Koppel, Ulvi Sedrik, Mariell Friedemann. Murdmaasuusatamises olid Hiiumaa eest väljas Alari Rimmelg, Jaan Harak, Toomas Mast, Kustu Künnapas, Marta Eller, Maria Eller, Indra Kutser, Ülle Paasoja, Mihkel Tammeveski ja Liis Rimmelg. Suvemängude tänu Haapsalus toimunud mängude eest öeldi: Indra Kutser, Karmo Kutser, Robin Pruul, Ain Kotter, Erkki Kotkas jalgrattakrossi eest, tennisistidest: Liisi Käär, Jaanus Mäe, Leemet Käär ja Oliver Tatar, orienteerujad: Kustu Künnapas, Maria Eller, Herta Kesküla, Eliise Kesküla, Mati Mägi, Märt Kesküla, Triin Helimets, Allar Padari, Toomas Mast, Kati Rüütelma, Kristi Heilman, Ülle Paasoja. Kergejõustikku tegid: Ülle Paasoja, Jaan-Martin Ugam, Laura Teras, Madis Annus ja Hergo Tasuja. Väljas olime ka discgolfit: Raigo Golub, Helian Maivel, Kairi Pisa, Karin Pisa, Madis Aal, Martin Kömmus, meeste võrkpallis: Talis Vähejaus, Toomas Nurk, Jaan Rebel, Teet Teemets, Gregor Kiin, Janis Sokolovskis, Üleri Kaibald ning mälumängus: Tiit Kerves, Hergo Tasuja, Alo Altement, Taivo Rist ja Anu Tammeaur.

Hiiumaa spordiliit andis klubide valiku tulemustena välja tunnustused Hiiumaa aasta sportlastele 2018 ning samuti Eestimaa spordiliit Jõud tunnustused 2018. Vald õnnitles 2018. a juubilare, kelleks olid Leo Kaldmaa (85), Helve Rakkaseltg (80), Avo Tamme (80), Eelar Pisa (80), Jüri Sepp (75), Toivo Saue (70), Toivo Pruul

(65), Ants Vahtras (65)

Tunnustati Hiiumaa spordielu edendajaid: Jaanus Berkmann sai tunnustuse kui Hiiumaa ja Eesti ratsaspordi eestvedaja. Mati Kiiver kui Kärkla koolide õpetaja, heade tulemustega endine sportlane ning Hiiumaa korvpalli eestvedaja. Teet Kivisilla sai tunnustatud kui edukas saalihoki treener, tema õpilased on kuulunud ja kuuluvad siiani Eesti koondisesse ning mängivad Eesti tipklubides. Erik Lillo, kes on andnud oma professionaalsusega suure panuse Hiiumaal toimunud spordivõistluste õnnestumiseks. Georg Linkov, kelle juhtimisel loodi MTÜ Hiiumaa Jalgpall, mis tegutseb tänaseni väga laiahaardeliselt, kaasates palju noori ja lapsi, kes osalevad Eesti meistrivõistlustel. EKR4 kategooria treenerina trennib täna ise kõige väiksemaid jalgpalliharrastajaid. Ahti Meriläinen – alates 1988. a aidanud kaasa Hiiumaa ja Virolahti sportlaste sõprussidemetele. Panustas samuti Hiiumaa noorte kalurite tegevusse. Anne Rajang – Hiiumaa 400m jooksu rekordiomanik, arstina korraldas Hiiumaa sportlaste läbivaatusi ning saavutas inimeste hulgas oma hoolivusega suure lugupidamise. Lia Rosenberg – aerobikaklubi Ingel looja ja pikaajaline eestvedaja, kes kaasab oma tegevusse nii noori kui eakamaid huvilisi. Triinu Schneider – Hiiuma Hüljes looja ja eestvedaja, EKR5

Anton Kaljula tänab Lembit Sauerit. Foto: Argo Nurs.

katteooria treener. Oskab tekitada lastes huvi ujumise vastu ning korraldab populaarseid ujumise seeriavõistlusi. Lembit Sauer – Hiiumaa parim sportlane aastatel 1958, 1959, 1960. Hiiumaa spordielu edendaja, ajaloo hoidja ja valgustaja. Hiiuma elutööpreemia laureaat. Arvo-Jüri Rist – parim meessportlane aastatel 1961, 1965, 1967, 1968, 1978, 1990, kultuurkapitali elutööpreemia 2004 ja 2017. Tiit Madalvee – Heiki Nabi esimene treener ja teejuhataja. Koolidirektor, kehalise kasvatusõpetaja ja treener. Hiiumaa fitnessi algataja ja jõulade propageerija. Kultuurkapitali elutööpreemia laureaat 2012. Ott Epner – Jahtklubi Dago looja ja Hiiumaa purjespordi edendaja.

Anton Kaljula andis üle Kultuurkapitali tunnustused ning suurima preemia – tänu ja kummardus eluaegsele kehalise kasvatusõpetajale Helve Rakkaseltjale. Parima naisportlasena sai tunnustuse Riinu Rahuoja ja parima meessportlasena Boris Ljubtšenko. Tunnustus tublile tegijale läks treener Anu Sauele kui aasta parimale treenerile ning Inna Lepikule ja Eda Tärkile.

Hiiumaa spordikool tunnustab samuti oma parimaid sportlasi ja vilistlasi ning treenereid, kes on aasta jooksul tulnud Eesti meistrivõistlustel kolme sekka, saanud Eesti koondise kutse või võistelnud EMil ja/või MMil või saanud Hiiumaa aasta parima sportlase tiitli. Nendele kriteeriumidele vastas purjetaja Jorgen Kuivonen, orienteerujad: Siiri Talts, Herta Kesküla, Maria Eller, Eliise Koppel, Kustu Künnapas, treener Anu Saue, kergejõustiklased: Marcus Mäll, Kristina Joarand, Joel Hiis, Edgar Liiber, treener Toivo Pruul ja jalgpallur Karmo Platov, treener Mario Degtjov. Lisaks said tunnustatud MMil hõbedale tulnud jääpurjelaua ja purjelaua treener Boris Ljubtšebko ning III koha Eesti karikavõistlustel fitness 5-s saavutanud jõusaalitreener Siret Tara.

2019. a jääb meie meelde pikaks ajaks, sest mitte kunagi varem pole me olnud nii lähedal omaenda päris spordikeskusele, kui seda oleme täna. Ilusat uut spordiaastat meile kõigile ning palju häid spordielamusi!

Kristi Linkov
Hiiumaa spordikool

HIIUMAA MAAKONNALIINIDE SÕIDUPLAANID

KEHTIV 07.01.2019 - 31.03.2019

SÕITMINE VALIDEERIMISKAARDI VÕI 0-PILETIGA KÕIGILE TASUTA
TURVAVÕODE KINNITAMINE BUSSIDES ON KOHUSTUSLIK!

KÄRDLA – HELTERMAA – KÄRDLA

Liini nr.	642	634	631	642	633A	636	636	642	642
PÄEV	E-R	E-R	E-P	R	E-P	E-N	R	P	R
KÄRDLA *	05:45	07:40	11:20	13:45	15:18	17:25	17:25	18:15	21:20
PALADE	05:55	07:50	11:29	13:55	15:28	17:34	17:34	18:25	21:30
KURI	-	07:56	11:34	-	15:35	17:41	17:41	-	-
REIKAMA	05:59	-	-	13:59	-	-	-	18:29	21:34
SUUREMÕISA	06:08	08:08	11:45	14:08	15:54	17:51	17:51	18:38	21:43
SARVE	-	-	-	-	16:04	-	-	-	-
HELMERMAA s.	06:16	-	11:51	14:15	16:08	17:58	17:58	18:45	21:50
HELMERMAA v.	07:08	-	11:55	14:22	16:10	18:05	18:30	18:50	22:20
SUUREMÕISA	07:14	08:08	12:02	14:28	16:17	18:11	18:36	18:57	22:27
KURI	07:24	-	-	-	-	18:21	18:46	-	-
REIKAMA	-	-	-	14:36	16:25	-	-	19:06	22:35
PALADE	07:30	-	-	14:41	16:30	18:27	18:52	19:10	22:40
KÄRDLA *	07:40	-	-	14:52	16:40	18:35	19:00	19:20	22:50
VAEMLA		08:17	12:09						
KÄINA		08:31	12:15						
TUBALA		08:46	12:30						
KÄRDLA *		08:55	12:40						

KÄINA-KASSARI-SUUREMÕISA-KÄINA

Liini nr.	646	646	646
PÄEV	E-R	E-R	E-R
KÄINA KOOL	08:16	15:30	17:04
KÄINA	08:15	15:31	17:05
ARU	-	15:36	-
LUGUSE	08:09	15:38	17:10
ORJAKU	08:04	15:43	17:14
KASSARI	07:57	15:48	17:18
VAEMLA	07:50	15:55	+
SUUREMÕISA	-	-	17:30
KÄINA	07:45	16:00	17:42

KÄRDLA-LENNUJAAM-KÄRDLA

Liini nr.	200	200	200
PÄEV	E-R	L	E-R,P
KÄRDLA *	07:10	09:25	17:10
KESKVÄLJAK	07:11	09:26	17:11
PADU	07:14	09:29	17:14
LINNUMÄE	07:15	09:30	17:15
LENNUJAAM s.	07:20	09:35	17:20
LENNUJAAM v.	07:35	09:50	17:35
LINNUMÄE	07:39	09:54	17:43
PADU	07:41	09:55	17:45
KESKVÄLJAK	07:43	09:59	17:47
KÄRDLA *	07:45	10:00	17:50

Väljumised võivad muutuda vastavalt lendude toimumisele.

Info Kärkla Lennujaamast

KÄINA – MÄNNAMAA
LELUSELJA – EMMASTE
VALGU – KÄINA

Liini nr.	627	627
PÄEV	E-R	E-R
KÄINA KOOL	15:30	17:04
KÄINA	15:31	17:05
KOLGA	15:36	-
SELJA	-	17:08
KAIGUTSI	15:41	17:12
MÄNNAMAA	15:45	17:18
ÜHTRI	15:49	17:22
AADMA	15:50	17:24
SUUREKAUVU	15:54	-
TATERMA	15:56	-
LELU	15:57	-
LELUSELJA	16:03	-
LELU	16:05	17:29
TATERMA	16:05	17:31
SUUREKAUVU	16:07	17:32
VALGU	16:13	17:40
EMMASTE	16:20	-
EMMASTE KOOL	16:23	-
EMMASTE	16:25	-
JAUSA (II)	16:37	17:46
LUGUSE	16:41	17:52
KÄINA	16:46	17:58

15:30 väljumisel Käina koolist peatus LELUSELJA ettevalmistamisel või reisijate olemasolul bussis.

17:04 väljumisel Käina koolist lõpetab buss üldjuhul MÄNNAMAAL. Järgnevad peatused läbitakse reisijate olemasolul bussis või ettevalmistamisel. Soovitav peatusesse sõidetakse lühimat teed pidi.

VALGU- MÄNNAMAA
KÄINA – SARVE
HELMERMAA KÄRDLA

Liini nr.	633
PÄEV	E-P
VALGU	06:45
MUDA	06:48
TATERMA	06:52
LELU	06:53
SUUREKAUVU	06:55
AADMA	06:59
MÄNNAMAA	07:04
KÄINA s.	07:17
KÄINA v.	07:25
VAEMLA	07:30
SUUREMÕISA	07:40
SARVE	07:49
HELMERMAA s.	07:52
HELMERMAA v.	08:00
SUUREMÕISA	08:07
KURI	08:19
PALADE	08:25
KÄRDLA *	08:37

Peatused VALGU, ULJA, MUDA, LIGEMA, TATERMA ja LELU ettevalmistamisel. Tellimuste puudumisel alustab liin 06:55 SUUREKAUVU peatusest

KÄINA-AADMA-LELUSELJA
MÄNNAMAA-KÄINA

Liini nr.	643	643	628
PÄEV	T	T	E-R
KÄINA	09:00	13:00	-
SELJA	09:03	13:03	-
KAIGUTSI	09:08	13:08	-
MÄNNAMAA	09:11	13:11	-
ÜHTRI	09:14	13:14	07:35
AADMA	09:16	13:16	07:37
MUDA	-	-	07:44
LELU	09:21	13:21	07:50
LELUSELJA	09:26	13:26	07:55
LELU TEERIST	09:34	13:34	08:02
MÄNNAMAA	09:36	13:36	08:05
KAIGUTSI	09:40	13:40	08:08
KOLGA	-	-	08:16
MÄELTSE	-	-	08:18
RISTIVÄLJA	-	-	08:20
MOKA	-	-	08:21
SELJA	09:44	13:44	-
KÄINA KOOL	-	-	08:26
KÄINA	09:46	13:46	08:28

Teisipäeviti liinil 643 kell 09:26 ja 13:26 peatus LELUSELJA läbitakse reisijate olemasolul bussis või ettevalmistamisel

KÄINA – KAASIKU – KÄINA

Liini nr.	630
PÄEV	E-R
KÄINA KOOL	08:17
ALLIKA	08:19
KAASIKU	08:22
VAEMLA (korterimaja)	08:24
KÄINA KOOL	08:26
KÄINA	08:28

KÄRDLA – KÄINA
HELMERMAA-KÄINA
HELMERMAA
KÄRDLA

Liini nr.	629
PÄEV	E-R
KÄRDLA *	15:05
TUBALA	15:12
KÄINA	15:30
MÄELTSE	15:35
KAASIKU	15:43
VAEMLA (korterimaja)	15:44
ÕUNAKU	15:49
SUUREMÕISA	15:53
HELMERMAA s.	16:00
HELMERMAA v.	16:10
SUUREMÕISA	16:17
PUTKASTE	16:27
KÄINA s.	16:30
KÄINA v.	16:32
PUTKASTE	16:34
SUUREMÕISA	16:45
HELMERMAA s.	16:52
HELMERMAA v.	17:23
SUUREMÕISA	17:30
HELLAMAA	17:37
KURI	17:40
PALADE	17:45
KÄRDLA *	17:55

KÄRDLA - KÄINA
HELMERMAA
MÄNNAMAA
AADMA – KÄINA
KÄRDLA

Liini nr.	639
PÄEV	LP
KÄRDLA *	15:20
TUBALA	15:27
KÄINA	15:45
KÄINA KOOL	15:46
VAEMLA	15:49
SUUREMÕISA	16:00
HELMERMAA s.	16:07
HELMERMAA v.	16:10
SUUREMÕISA	16:17
KÄINA	16:30
SELJA	16:33
MÄNNAMAA	16:42
LELU	+
AADMA	16:47
KLEEMO TEE	16:52
KÄINA	17:00
TUBALA	17:14
KÄRDLA *	17:22

Peatus LELU läbitakse reisijate olemasolul või ettevalmistamisel. Peatuse läbimisel hilineb buss järgmistesse peatustesse kuni 5 minutit.

KÄINA-HELMERMAA-KÄINA-
ÕNGU

Liini nr.	625	625
PÄEV	ETKNL	R
KÄINA	19:50	17:50
SUUREMÕISA	20:02	18:02
HELMERMAA s.	20:10	18:10
HELMERMAA v.	20:25	18:25
SUUREMÕISA	20:32	18:32
VAEMLA	20:41	18:41
KÄINA	20:45	18:45
LUGUSE	20:50	-
KLEEMO TEE	20:52	-
JAUSA (II)	20:55	-
VALGU	21:00	-
EMMASTE	21:06	-
VIIRI	21:10	-
METSALAUKA	21:12	-
KABUNA	21:14	-
SINIMA	21:17	-
NURSTE	21:21	-
HALDI	21:24	-
ÕNGU	21:28	-

Buss sõidab 21:06 EMMASTE peatusest edasi reisijate olemasolul bussis või ettevalmistamisel

Nõudepeatus, läbitakse reisijate olemasolul bussis või ettevalmistamisel
Sõiduplaanid Internetis aadressil: <http://www.peatus.ee/#region:hiiu>

* Kärkla Bussijaam

Info E-R 8:00-17:00: Kärkla bussijaam (telefon: 4631188)

Riigipühadel sõidavad maakonnaliinid pühapäevase sõidugraafiku järgi

INFO JA NÕUDELIINI TELLIMINE: kell 07:00-21:00 telefonil 517 8592

HIIUMAA MAAKONNALIINIDE SÕIDUPLAANID KEHTIV 07.01.2019 - 31.03.2019

SÕITMINE VALDEERIMISKAARDI VÕI 0-PILETIGA KÕIGILE TASUTA
TURVAVÕÖDE KINNITAMINE BUSSIDES ON KOHUSTUSLIK!

KÄRDLA - TOHVRI - NURSTE – ÕNGU

Liini nr.	647	640	641	637	638	648	657	657	657	641
PÄEV	E-P	E-R	E-P	E-R	E-R	P	E-R	E-L	ETKNL	R P
KÄRDLA *	07:02	-	12:35			16:20	16:37	17:20	19:25	19:25
TUBALA	07:09	-	12:43			16:28	16:45	17:28	19:32	19:32
KÄINA	07:25	08:30	13:00			16:45	17:00	17:45	19:48	19:48
LUGUSE	07:30	08:34	13:04			16:50	17:03	17:49	19:52	19:52
JAUSA (II)	07:36	08:40	13:10			16:57	17:08	17:54	19:59	19:57
EMMASTE	07:50	08:53	13:30	-	16:25	17:10	17:20	18:08	20:09	20:08
EMMASTE KOOL	07:53	08:55	13:32	15:00	16:32	17:12	17:22	18:10		20:10
VIIRI	-		13:34	-	-	17:15	17:24	18:12		20:12
SÕRU SADAM	07:57		-	15:04	16:35	17:18	17:26	18:15		-
TOHVRI	08:01		-	15:10	16:39	17:21		18:18		-
VIIRI	08:08		-	15:15	16:47	17:27		18:24		-
EMMASTE	08:12		-	-	16:55	17:31		18:28		-
NURSTE	08:22		13:46	15:26	17:09	17:42		18:41		20:25
ÕNGU	08:30		13:55	15:35	17:18	17:51		-		20:34

Väljumine Kärdlast E-R **16:37**: peatused EMMASTE KOOL, VIIRI, PÄRNA, SÕRU SADAM läbitakse reisijate olemasolul bussis või ettetellimisel, Sõru-Triigi praam väljub 17:30

Väljumistel Kärdlast E-P **07:02** ja Emmaste kooli juurest E-R **15:00, 16:32** sõidab buss Sõru Sadamasse läbi Lepiku küla.

Väljumised Kärdlast **07:02, 12:35, 16:20, 19:25 (R,P)** ning Emmastest **16:25**: peatused KADERNA, HALDI, MÄNSPÄE, TUULIKU, ÕNGU läbitakse reisijate olemasolul bussis või ettetellimisel

ÕNGU – NURSTE – TOHVRI – KÄRDLA

Liini nr.	626*	659	640	641	641	637	648	658
PÄEV	L	E-R	E-R	E-P	E-P	E-R	P	E-L
ÕNGU	06:15	06:20	07:20	09:05	14:40	15:35	19:45	-
NURSTE	06:23	06:28	07:29	09:15	14:48	15:44	19:52	18:52
TOHVRI	-	06:44	07:52	-	-	-	-	-
SÕRU SADAM	-	06:47	07:55	-	-	-	-	-
VIIRI	06:34	06:51	-	09:26	14:58	-	20:05	19:04
EMMASTE KOOL	06:36	06:53	07:58	09:28	15:00	-	20:07	19:06
EMMASTE	06:38	06:55	08:04	09:30	15:03	15:56	20:10	19:08
VALGU	06:44	07:02	08:11	09:36	15:09		20:15	19:15
JAUSA (II)		07:06	08:17	09:41	15:15		20:19	19:20
LUGUSE		07:12	08:21	09:46	15:20		20:24	19:25
KÄINA		07:20	08:27	09:50	15:25		20:30	19:30
TUBALA		07:36	-	10:06	15:41		20:47	19:46
KÄRDLA		07:45	-	10:15	15:50		20:55	19:55

Väljumised Õngult **09:05, 14:40, 19:45**: peatused ÕNGU, TUULIKU, MÄNSPÄE, HALDI, KADERNA ettetellimisel

Väljumine Õngult E-R kell **07:20**: buss sõidab Sõru Sadamast Emmaste kooli juurde läbi Lepiku küla

626* NÕUDELIIN, on käigus ettetellimisel alates tellitud peatusest. Nõudeliini toimimisel jätkab buss **06:45** VALGU peatusest sõitu liiniga 633 marsruudil Aadma-Männamaa-Käina-Heltermaa-Kärdla. **Võimalik jõuda 08:30 laevale**

KÄRDLA – LUIDJA – KIDUSPE – KÕPU – KALANA

Liini nr.	651	651	651	656	650	651	656	655	651
PÄEV	T	EKNR	L P	E-L	T	EKNRL	E-R	E-R	E-P
KÄRDLA *	06:20	06:50	08:00	12:40	15:20	15:20	17:25	19:25	21:00
MALVASTE TEE	06:30	07:00	08:09	12:51	15:30	15:30	17:34	19:35	21:10
MALVASTE	-	-	-	-	15:33	-	-	-	-
KÕRGESSAARE	06:40	07:10	08:19	13:01	15:43	15:43	17:44	-	21:18
LAUKA	-	-	-	13:05	15:46	15:46	17:48	-	21:21
KÕRGESSAARE	-	-	-	13:07	15:49	15:49	17:52	19:45	21:25
VISKOOSA	06:43	07:13	08:22	13:10	15:52	15:52	17:55	19:48	21:28
LUIDJA	06:53	07:23	08:32	13:20	16:02	16:02	18:05	-	21:37
KIDUSPE	-	-	-	-	16:16	16:16	-	-	21:51
KÕPU	07:15	07:39	08:52		16:23	16:23			22:00
KALANA	07:25				16:33	16:33			22:10

Väljumine KÄRDLAST E-P **21:00**: peatused SUURERANNA, KIDUSPE, NIMETU, MÄNNI, ÜLENDI ning (lisaks E-L **15:20** väljumine Kärdlast) SUUREPSI, SALUMETSA, KALESTE, METSAVAHI, KALANA läbitakse reisijate olemasolul bussis või ettetellimisel.

KALANA – KÕPU – KIDUSPE – LUIDJA – KÄRDLA

Liini nr.	651	650	651	651	656	651	656	655
PÄEV	E-P	T	EKNR	L P	E-L	E-L	E-R	E-R
KALANA	06:15	07:30	-	-	-	16:40	-	-
KÕPU	06:26	07:40	07:40	08:55	-	16:50	-	-
KIDUSPE	06:35	07:49	07:49	09:04	-	16:59	-	-
LUIDJA	06:47	08:04	08:04	09:18	15:20	17:12	18:20	-
VISKOOSA	06:59	08:15	08:15	09:30	15:30	17:30	18:30	19:48
KÕRGESSAARE	07:01	08:17	08:17		15:32		18:32	19:50
LAUKA	07:04	08:20	08:20		15:35		18:35	19:53
KÕRGESSAARE	07:08	08:24	08:24		15:39		18:39	19:56
MALVASTE	-	08:38	-		-		-	-
MALVASTE TEE	07:19	08:41	08:34		15:47		18:47	20:06
KÄRDLA *	07:30	08:50	08:45		16:00		19:00	20:15

Väljumine KALANAST E-P **06:15** ja E-L **16:40**: peatused KALANA, METSAVAHI, KALESTE, SALUMETSA, SUUREPSI läbitakse ettetellimisel. **16:40** väljumisel Kalanast (16:50 Kõpust) läbitakse lisaks ka ÜLENDI, MÄNNI, NIMETU, KIDUSPE, SUURERANNA peatused ainult ettetellimisel või reisijate olemasolul bussis.

Nõudepeatas, läbitakse reisijate olemasolul bussis või ettetellimisel
Sõiduplaanid Internetis aadressil: <http://www.peatus.ee/#region;hiu>

KAUGBUSSILIINIDE SÕIDUPLAANID 07.01 - 31.03.2019

Kommertsliin (tasuline), teenindab AS GoBus.

KÄRDLA - TALLINN - KÄRDLA
Liin nr 702

E - P Reis nr 1	Iga päev	E - P Reis nr 2
07:45	KÄRDLA BUSSIJAAAM	20:55
07:55	PALADE	20:45
08:02	HELLAMAA	20:38
08:06	HAAVAMÄGI	20:34
08:10	SUUREMÕISA	20:31
08:17	HELTERMAA	20:25
09:52	ROHUKÜLA	18:45
10:05	HAAPSALU	18:35
10:10	UUEMÕISA	18:28
11:15	VANA-PÄÄSKÜLA	17:15
11:35	TALLINNA BUSSIJAAAM	16:55

TALLINN - KÄRDLA - TALLINN
Liin nr 702 E-L
Liin nr 705 P

E-P Reis 1		E-P Reis 2
08:30	TALLINNA BUSSIJAAAM	20:05
08:50	VANA - PÄÄSKÜLA	19:45
09:57	UUEMÕISA	18:40
10:05	HAAPSALU	18:35
10:15	ROHUKÜLA	18:22
11:55	HELTERMAA	16:47
12:01	SUUREMÕISA	16:40
12:04	HAAVAMÄGI	16:36
12:08	HELLAMAA	16:32
12:15	PALADE	16:25
12:25	KÄRDLA BUSSIJAAAM	16:15

KÄRDLA-LUIDJA-KÄRDLA

E-L maakonnaliin nr 656 (tasuta)*

P Reis 1	P kaugliini nr 705 osa	P Reis 2
12:25	KÄRDLA BUSSIJAAAM	16:15
12:28	AIA	15:58
12:33	KROOGI	15:54
12:36	MALVASTE TEE	15:51
12:39	KIDASTE KPL.	15:47
12:42	REIGI	15:44
12:44	ROOTSI	15:43
12:46	PIHLAMÄGI	15:42
12:49	KÕRGESSAARE	15:40
12:54	LAUKA	15:35
12:58	KÕRGESSAARE	15:32
13:02	VISKOOSA	15:30
13:06	JÕERANNA	15:26
13:10	PAOPE	15:23
13:13	PAOPE II	15:22
13:16	LUIDJA	15:20

* väljub Kärdlast 12:40, vt maakonnaliinide sõiduplaani

ÕNGU - KÄINA - TALLINN
Liin nr 704

R ja P Reis nr 1	Reedeti ja pühapäeviti	R ja P Reis nr 2
07:03	ÕNGU	21:22
07:08	HALDI	21:17
07:12	NURSTE	21:14
07:15	SINIMA	21:11
07:20	KABUNA	21:07
07:22	METSALAUKA	21:05
07:25	VIIRI	21:03
07:28	EMMASTE KOOL	21:01
07:35	EMMASTE	20:59
07:39	HARJU	20:55
07:41	VALGU	20:53
07:47	JAUSA	20:47
07:50	KLEEMU TEE	20:44
07:52	LUGUSE	20:42
08:00	KÄINA	20:40
08:03	VAEMLA	20:37
08:09	KALGINIIT	20:33
08:11	SUUREMÕISA	20:31
08:17	HELTERMAA	20:25
09:55	ROHUKÜLA	18:45
10:05	HAAPSALU	18:35
10:10	UUEMÕISA	18:28
11:15	VANA - PÄÄSKÜLA	17:15
11:35	TALLINNA BUSSIJAAAM	16:55

Liin nr 870 TALLINN - NURSTE - TALLINN

P Reis nr 1	Pühapäeviti	P Reis nr 2
10:30	TALLINNA BUSSIJAAAM	20:05
10:50	VANA - PÄÄSKÜLA	19:45
11:02	HARUTEE	19:35
11:18	TURBA	19:15
11:45	TAECLA	18:50
11:55	UUEMÕISA	18:40
12:03	HAAPSALU	18:35
12:15	ROHUKÜLA	18:22
13:55	HELTERMAA	16:40
14:00	SUUREMÕISA	16:35
14:02	KALGINIIT	16:30
14:07	VAEMLA	16:24
14:10	KÄINA	16:20
14:14	KLEEMU TEE	16:11
14:17	JAUSA II	16:08
14:22	VALGU	16:02
14:24	HARJU	16:00
14:27	EMMASTE	15:55
14:29	EMMASTE KOOL	15:50
14:31	VIIRI	15:47
14:33	METSALAUKA	15:45
14:35	KABUNA	15:42
14:38	SINIMA	15:38
14:40	NURSTE	15:35

Sõiduplaanid muutuvad jaanuaris

Täpsem info ja nõudeliinide tellimine kell 7–21 GoBus Hiiu-
maa infotelefonil 5178592.Infot jagab tööpäeviti kell
8–17 ka Kärdla bussijaam,
tel 463 1188.

Alates 7. jaanuarist muutuvad nii maakonna- kui ka kaugliinibusside sõiduajad. Selle põhjuseks on nii parvlaevade väljumisaegade muutumine sarnaselt möödunud aasta samale ajale kui ka hankes olnud sõiduplaanid.

Uuenduseks on mitmete liinide osadel loikudel ettetellimise ehk nõudeliini rakendamine. Sellekohasest soovist tuleb vedajale telefoni teel teada anda hiljemalt eelmisel päeval kella 21ks.

Kuna muudatusi, sh kellaegade mõneminutilist kohendamist on paljude liinide osas, soovitage väljumiste ajad üle kontrollida transpordiinfo veebilehelt peatus.ee. Kokkuvõtlik sõiduplaan on saadaval ka bussijaamas, bussides, valla kodulehel ja maakonnaportaalis.

Alanud aastast teenindab Hiiu-
maa siseseid bussiliine AS GoBus. Uuel vedajal on meie maakonna kaugliinidega kogemus aastast 2005.

Maakonnaliini bussides sõitmine on tasuta, kaugliinides tavapärase hinnakirja alusel. Sõiduõiguse saab maakonnaliini bussi sisenedes valideerimiskaardiga või busisjuhi väljastatava nn nullpiletiga. Valideerimiskaarte saab osta busisjuhtidelt, Kärdla bussijaamast, Selveri infoletist, Konsumitest ja postimajast. Kui kaarti ei ole, saab reisija bussijuhtilt nullpileti. Maakonnaliini bussiga sõitmiseks ei ole vaja valideerimiskaarte isikustada.

GoBus teenindab liine vastavalt hankes olnud nõuetele 12 bussiga, mille soetusaastad on 2005...2018. Bussijuhtideks on eelmisel aastal Hansa Bussiliinides töötanud juhid. Erinevalt varasemast on bussides turvavööd, mille kinnitamine on reisijatele kohustuslik!

Ohutuid ja sujuvaid sõite soovides

*Hiiu-
maa vallavalitsus*

KAUGLIINIDE INFO Kärdla bussijaamast E-R 8:00-17:00 telefonil 463 1188

MAAKONNALIINIDE INFO JA NÕUDELIINI TELLIMINE kell 07:00-21:00 telefonil 517 8592

Hiiu-
maa sõiduplaanide koond: <http://vald.hiiu.ee/bussid>

Busside sõiduplaanid ja reisiplaneeriija: <http://www.peatus.ee>

Parvlaevade sõiduplaanid: www.praamid.ee

Hiiu-
maalt Saaremaale sooduspiletiga

2018. aastast on Saaremaaga parvlaevaühendus igapäevane, varemalt oli liiklus vaid neljal päeval nädalas. Kui võrrelda Soela liinil olemise statistikat, siis uue graafiku ja uue laeva korral suurenes 2018. aastal võrreldes

2017. aastaga reisijate arv 2,7% ja sõidukite arv 7,9%.

Hiiu-
maa ja Saaremaa püsielanikel on võimalik alates selle aasta 1. maist osta Sõru-Triigi laevaliini 50protsendilise soodustusega pileti nii reisijale kui sõidukile. Soo-

dustuse saamiseks peab reisija olema Saaremaa või Hiiu-
maa elanik ning piletit ostes tõendama enda isikut ID-kaardiga. Samuti laiendatakse sõiduki sooduspileti õigust Hiiu ja Saare maakondades tegutsevatele ettevõtetele.

Praamipileteid saab osta ka telefoni teel

Nüüdsest saab reisijapileteid reisiks Heltermaa-Rohuküla liinil osta ka telefoni teel. Helistades soovitud pileti numbrile, saadetakse pileti SMSiga. Pileti hind lisandub telefoniarvele. Teenuse kasutamiseks piisab tavaliselt nn nuppudega telefonist – ei ole vaja nutitelefoniga äppi. Number, kuhu helistada, sõltub sadamast, kust reisi alustatakse ja pileti liigist. Näiteks Heltermaalt Rohukülla püsielaniku pileti ostmiseks tuleb valida number 880 4016, sooduspiletiks (nt õpilane või üliõpilane) 880 4015, täispiletiks 880 4014, tasuta pileti 880 4017. Rohukülalt reisija püsielaniku pileti ostmiseks piisab helistamisest numbrile 880 4007, sooduspileti jaoks 880 4006, täispiletiks 880 4005. Täpsem info nii telefoninumbristest kui ka teenusest kell 8-20 TS Laevade infotelefonilt 618 1310. Nimetatud telefoninumbriid on saadaval ka sadamahoonetes ja bussijuhtide käes.

Vald lahendab kopteriplatsi küsimust

Hiiumaa spordikeskuse detailplaneeringu koostamise protsessis on ilmnenud uued asjaolud seoses lähedal asuva Hiiumaa haigla helikopteriplatsiga.

Vald peab läbirääkimisi, et leida lahendus, mis võimaldaks jätkuvalt kasutada kopteriplatsi haigla juures ja et ka protsess uue spordikeskuse rajamiseks saaks plaanipäraselt jätkuda. Vallavalitsus tegutseb, et tagada on kvaliteetse ja kiire haiglateenuse jätkumine ning sobiva lahenduse leidmine kopterilendude ohutuks

teostamiseks.

Kui seni on Hiiumaa vallavalitsusel olnud info, et spordikeskuse rajamine helikopteriplatsi kasutamise jätkumist senisel alustel ei sega, siis jaanuari algul Hiiumaa haigla, lennuameti, politsei- ja piirivalveameti lennusalga ning projekteerijate esindajatega toimunud kohtumisel esitasid lennusaalk ja lennuamet uusi täiendavaid asjaolusid, mida varem pole vallavalitsusel teada olnud.

Volikogu võttis oma 20. detsembri istungil vastu otsuse tulevase spordikeskuse ehk Põllu tänav 27

kinnistu detailplaneeringu vastu võtmiseks ja avaliku väljapaneku korraldamiseks. Vallavalitsus tegeleb kopteriplatsi küsimuse kõiki osapooli rahuldava lahenduse leidmisega ajaraamis, et lahendus oleks selge planeeringu avaliku arutelu ajaks veebruari lõpus. Põllu tänava äärse maa-ala detailplaneeringu avalik arutelu toimub 26. veebruaril kell 16 vallamajas Kärldas. Seni on kõigil võimalik planeeringulahendusega tutvuda nii valla kodulehel kui vallamajas Kärldas ning vallavalitsusele kirjalikult sisulisi ettepanekuid ja arvamusi esitada.

Valmistume laulu- ja tantsupeoks

Eesti laulu ja tantsu juubeliaastal on hiidlased usinalt valmistumas XXVII laulupeoks ja XX tantsupeoks „Minu arm“. Prooviruumides on laulmas, tantsimas, pilli mängimas ligi 500 inimest.

Esimesest tantsupeost möödub sel aastal 85 aastat. 20. korda toimuvaks rahvatantsu suursündmuseks on repertuaari omandamas 18 rühma. Õpetaja Helgi Taelma käe alla harjutavad Kõrgessaare naisrühm Ungrust, Emmaste 6.–8. klassi rühm Nobejalad ja naisrühm Taherpill, Käina naisrühmad Hiiu Sõlg ja Sedapidi ning segarühma Sõle Segajad kaks koosseisu. Maigi Taelma valmistab ette Suuremõisa pererühma Mõisakad ning naisrühma Mõisaprouad. Helle-Mare Kõmmus teeb proove Kärldla naisrühmaga Kohvilähkrid ja

segarühmaga Taidelaid, Jaanika Kuusk Kärldla noorterühmaga Patsiusti ning Tiina Kaev nelja rühmaga Tiina Tantsustuudiost ja naisvõimlemisrühmaga Liine. Hiiumaalt on peole registreeritud ka segarühm Matsakad, juhendajateks Rauno Zubko ja Terje Saviauk. Lisaks rühmade juhendamisele on Rauno Zubko tantsupeo lavastusmeeskonnas segarühmade (S4) liigijuht, Helle-Mare Kõmmus tema assistent ning Tiina Kaev võimlemisrühmade liigijuhi assistent.

150-aastase laulupeo kava on õppimas 9 kollektiivi. Ulvi Tamm on töös Käina- Emmaste mudilaskooriga, Hiiumaa poistekooriga ja Hiiumaa lastekooriga. Viimase juures abistab teda Külli Kreegi, kes on ette valmistamas ka Pühalepa mudilaskoori. Raili Kaibald on südameasjaks võtnud Kärldla põhikooli mudilaskoori ja Kärldla Kammerkoori ettevalmistamise. Pühalepa kirikukoor Anna harju-

tab Helle Nittimi ja Külli Kreegi käe all ning Käina segakoor Hiiula Sirje Lillo käe all. Dirigent Kristiina Harjaku juhendamisel harjutab pillihelide kokkukõla Hiiumaa sümfooni.

Peo repertuaariga tehtavast tööst annavad protsessis osalejad ülevaate eelproovides. Hiiumaa kollektiividel on kokku 29 eelproovi, neist 11 väljaspool maakonda. Esimene eelproov, 6.–8. klassi tantsijatele, on 25. jaanuaril ja viimane valiknaiskoorile 26. mail. Peole saajad selguvad lõplikult 2019. a maikuu lõpuks.

XX Tantsupeo etendused toimuvad 4.–5. juulil 2019. Rongkäik ja XXVII laulupeo 1. kontsert „Õpetajale“ on 6. juulil 2019. XXVII laulupeo 2. kontsert 7. juulil 2019

Helle-Mare Kõmmus

Laulu- ja tantsupeo kuraator Hiiu maakonnas

Detailplaneeringud

Hiiumaa vallavolikogu 20.12.2018 otsusega nr 110 võeti vastu Kärldla linna Põllu tänava äärse jätkuvalt riigi omandis oleva maa-ala detailplaneering.

Detailplaneeringuga moodustatakse kolm krunti: positsioon 1 – 11240 m² puhke- ja spordirajatise maa, PS 100%, positsioon 2 – 14325 m² kultuuri- ja spordiasutuse maa, ÜK 100%, positsioon 3 - 1788 m² tee ja tänava maa-ala, LT 100%. Kahele krundile määratakse ehitusõigus kuni nelja hoone püstitamiseks ehitisealuse pindalaga kokku kuni 6400 m². Kavandatud ruumiliste muudatustega tehakse ettepanek muuta Kärldla linnavolikogu 21.06.2012 määrusega nr 35 kehtestatud Kärldla linna üldplaneeringut. Detailplaneeringuga muudetakse käsitletava ala juhtfunktsiooni, tõstetakse ehitiste suurim lubatud kõrgus maapinnast 16 meetrini ning lubatakse positsioonil 1 välispordiväljakut piirata võrkaiaga, mille maksimaalne kõrgus tänava ääres on 7 m.

Planeeringulahendus on kooskõlastatud vajalike ametiasutuste-

ga. Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub ajavahemikul 14. jaanuarist 12. veebruarini 2019, mil kõigil huvitatutel on võimalik planeeringulahendusega tutvuda ning vallavalitsusele kirjalikult sisulisi ettepanekuid ja arvamusi esitada. Planeeringulahendusega saab tutvuda vallavalitsuses kohapeal (Keskväljak 5a, Kärldla) või valla veebilehel. Avalik arutelu toimub 26. veebruaril 2019 kell 16 Hiiumaa vallavalitsuses Keskväljak 5a, Kärldas.

Hiiumaa vallavolikogu 20.12.2018 otsusega nr 106 algatati Otsa detailplaneeringu koostamine ja jäeti algatamata keskkonnamõju strateegilise hindamine.

Planeeritava ala suurus on ligikaudu 4,5 ha ja hõlmab Hiiumaa vallas Orjaku külas asuva Otsa maaüksuse (katastritunnus 36802:003:1060, pindala 4,10 ha, kinnistu registriosa nr 117433), maa-ala Karjamaa maaüksusest (katastritunnus 36801:001:0678) juurdepääsutee kavandamiseks ja Vaemla-Kassari-Luguse riigiteest (katastritunnus 36802:003:2400)

liikluslahenduste kavandamiseks. Detailplaneeringu eesmärk on muuta Käina valla osa, Kassari saare üldplaneeringut, taotledes ranna ehituskeeluvööndi vähendamist, jagada Otsa maaüksus kolmeks, neist kaks elamumaa krunti, määrata ehitusõigus, et ehitada lisaks üks elamu kahe abihoonena, määrata maaüksuste kasutamise tingimused, vajalikud piirangud ja servituudid.

Otsa detailplaneeringu koostamise keskkonnamõju strateegilise hindamise vajalikkuse eelhinnang võimaldab järeldada, et ei ole vajadust algatada keskkonnamõju strateegilise hindamise menetlust. Vajalik on eelnev ehitus- ja hüdroteoloogiline uuring.

Detailplaneeringu koostamise korraldaja on Käina osavallavalitsus ja kehtestaja Hiiumaa vallavolikogu. Detailplaneeringu koostamise algatamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise otsusega saab tutvuda tööajal Käina osavallavalitsuses Hiiu mnt 28, Käina alevik, Hiiumaa vald või valla veebilehel. Lisainfo tel 462 2882.

Valimistel on igal häälel jõud

Veebruari lõpus ja märtsi alguses valime uue Riigikogu koosseisu. Suuri muudatusi valija jaoks seekord ei ole – valimisperiood on ikka kümme päeva, hääletada saab nii jaoskonnas kui ka juba kümnen-dat korda elektrooniliselt.

Valimisjaoskondi on tänavu vähem kui 2017. aasta kohalikel valimistel (vastavalt 557 ja 451), mistõttu tasub varakult välja selgitada, kus täpsemalt teie kodujaoskond asub. Vajadusel tuleb appi kaardirakendus, mille leiata aadressilt kaart.rahvastikuregister.ee. Neljal esimesel eelhääletamise päeval, 21.–24. veebruarini paikneb enamik jaoskondi maakonnakeskuste kaubamajades ja teistes populaarsetes paikades. Seega, kui valik on langetatud, on vormistamine mugav ja lihtne. Samuti oleme julgustanud kohalikke omavalitsusi tegema mobiilseid valimisjaoskondi – ehk et 25.–27. veebruarini, kui kõik jaoskonnad on avatud, toimuks hääletamine ühel päeval näiteks valla ühe küla kultuurimajas, teisel päeval aga teise küla raamatukogus.

Riigikogu valimistel on 12 ringkonda, valija saab hääletada vaid kandidaadi poolt, kes on üles seatud tema ringkonnas. Ringkonnad määratakse rahvastikuregistris oleva aadressi alusel 1. veebruari seisuga. Kui elukohaandmetega tekib probleeme, on nende korategemine lihtne – uue aadressi saab vormistada paari minutiga eesti.ee veebilehel, samuti võib pöörduda kohalikku omavalitsusse nii isiklikult, posti kui e-posti teel.

Korraldajatena on meie jaoks tähtis, et valimiste läbiviimine oleks sujuv ning seda ei mõjutaks kõrvalised tegurid. Erinevate riikide kogemusele toetudes, kus valimisi on püütud mõjutada sotsiaalmeedias levivate valeuudiste ja kandidaatide meiliserveritesse sissemurdmisega, oleme selgitanud küberturvalisuse tähtsust. Soovime ennetada ja varakult märgata, kui levib valeinfo või muu valimiste läbiviimist takistav teave. Teeme koostööd erakondade ja kandidaatidega, et ka nemad suhtuksid tõsiselt oma seadmete, veebilehtede ja meiliaadresside turvalisse käsitlemisse.

Riigikogu valimiste eelhääletamine ja elektrooniline hääletamine algab 21. veebruaril. E-hääletamine algab neljapäeval, 21. veebruaril kell 9 ja kestab ööpäevaringselt kuni kolmapäeva, 27. veebruari kella 18ni. Hääletada saab aadressil www.valimised.ee. Tuletan meelde, et valija peab veenduma, et tema arvuti on korras ning ID-kaardi ja koodide andmine teiste inimeste kätte ei ole lubatud. Elektroonilist häält on võimalik eelhääletamise ajal muuta, sel juhul jääb kehtima hilisem hää. Kui valija soovib ikkagi hääletada pabersedeliga, siis elektrooniline hää kustutatakse. Valimispäeval oma e-häält enam muuta ei saa.

Nelja päeva jooksul, 21.–24. veebruarini saab olenemata elukohast hääletada maakonnakeskustes. 25.–27. veebruarini on avatud kõik 451 jaoskonda, samuti on igas maakonnas avatud vähemalt üks jaoskond, kus saab hääletada väljaspool elukohta. Valimispäeval, 3. märtsil on kõik jaoskonnad avatud kella 9–20, siis saab hääletada vaid oma elukohajärgses jaoskonnas.

Riigikogu valimised on aeg, mil saab oma hääle kuuldavaks teha. Valimistel on igal häälel jõud!

Priit Vinkel

riigi valimisteenistuse juht

Parvlaevareisijate arv suurenes

Hiiumaa liinil suurenes reisijate arv aastaga 20 955 ja sõidukite arv 16 236 võrra. 2018. aastal tegi TS Laevad Heltermaa–Rohuküla liinil 5310 reisi, vedades üle 597 405 reisijat ja 263 476 sõidukit. Aastal 2017 tehti 5289 reisi, liikus 576 450 reisijat ja 247 240 sõidukit.

Huvitav on märkida, et kui reisijaid oli nii Heltermaa–Rohuküla kui ka Rohuküla–Heltermaa liinil sama palju, siis sõidukeid liikus Rohuküla–Heltermaa suunal aasta jooksul ligi 700 võrra rohkem.

Kõige rohkem reisijaid ja sõidukeid oli juulikuus: 111 120 reisijat, sh 14 561 püsielanikku (13,8% reisijaist) ja 42 377 sõidukit (sh püsielanike sõidukeid 8142 ehk 20,7% sõidukitest). Ka 2017 oli enim reisijaid just juulis – 106 754, sh püsielanikke 13 457 ehk 12,7% ja sõidukeid 39 244, sh püsielanike sõidukeid 7540 ehk 20,7%.

Aastaringelt on tööpäeviti ühes suunas väljumisi 5 (talvine argipäev) kuni 12 (suvine nädalalõpp). Talveperioodil on praegune vedaja rakendanud jaanuari teisest nädalast alates nn jääolude graafikut, vähendades ühest suunast väljuvate reiside arvu tööpäevadel viie reisini. See toob omakorda kaasa kolmeks kuuks nii bussiliinide muudatused kui ka ettevõtjate logistikaahela ümberkujundamise vajaduse. Hiiumaa vallavalitsus on koostöös ettevõtjatega seisukohal, et meie laevaliinil peaks olema aastaringelt sama püsigrافیk, millesse suurema nõudlusega ajal reisirid juurde pannakse. Nii oleks meie igapäevane ühendusest sõltuv elukorraldus aastaringelt stabiilselt paigas.

Vallaametnikud on pidanud eelnimetatud põhimõtetele tuginedes läbirääkimisi nii majandus- ja taristuministri Kadri Simsoniga kui ka maanteeametiga, kes on riigi esindajaks laevafirmaga sõlmitud avaliku teenindamise lepingus. Aastaringse vähemalt kuue ühest suunast väljumisega vallavalitsuse tänases teadmises tänavuses riigieelarves arvestatud ei ole: 2019 riigi poolt tellitav reiside arv on sama kui 2018. aastal – 5360 reisi.

Elu maal.

Koostööst küla ja omavalitsuse vahel

Hea Hiiumaa valla elanik, kutsume Sind kogukonna arengupäevale "Elu maal. Koostööst küla ja omavalitsuse vahel"

Arengupäev toimub **20. veebruaril kl 14–17** endise maavalitsuse saalis Kogunemine alates kl 13.40, kohv ja suupistelaud.

Kl 14 Tervitused Hiiumaa vallavanemalt ja Kodukant Hiiumaa juhatase esimehelt.

Kl 14.10 Külaelu võimalused ja väärtused; küla esindusorganite koostööst vallaga. Ester Tammis

Kl 14.30 Külavanemate teema. Külavanemate foorumist, mis toimus 26. jaanuaril Pärnus, Strand hotelli konverentsikeskuses). Tark külavanem ja tegus külaselts toimetavad koos.

Kl 15.10 Eestimaa Külade XIII Maapäevast (26.-28.juuli 2019) ja Hiiumaa 16.Külade päevast Kärldas.

Kl 15.20 Üle-Eestilisest maal elamise päevast (29.sept.2019). Sisu tutvustus ja arutelu. Viktor Rõbtsenko.

Kl 15.50 Hiiumaa 2019.aasta küla väljakuulutamise. Heli Üksik

Kl 16 sõna saavad riigikogu kandidaadid Hiiumaalt: valimislubadused maaelu heaks.

Korraldaja on MTÜ Ühendus Kodukant Hiiumaa. Päeva juhib Viktor Rõbtsenko.

Hiiumaa Kodukandi esmane eesmärk on esile tõsta ja väljendada küla-inimese huve, kelle sooviks on, et küla säiliks. Külainimesel on aga täna rohkem küsimusi kui vastuseid.

Osalemiseks ei ole oluline, et oled mõne MTÜ liige – piisab hoolimisest ja soovist kohaliku elukorraldust parandada, tahtest kuulata ja kaasa rääkida.

Palun andke oma osalemissoovist teada 18. veebruariks heliuustalu@gmail.com või telefonil 5691 2640,

Sotsiaaltoetuste taotlemine

12. veebruaril kell 10–12 sotsiaaltoetuste taotluste vastuvõtmine Suuremõisa raamatukogus. Info: Urme Soonvald tel 463 6844, 521 0997.

14. veebruaril kell 11–12 sotsiaaltoetuste taotluste vastuvõtmine Viskoosas. Info: Pille Näksi tel 5855 3736.

Transporditeenus

Kärkla piirkonnas invabussi tellimine kohalikeks sõitudeks ja mandrisõidud rehabilitatsiooni- või meditsiinasutusesse eakatele ja puudega inimestele.

Info: Pille Alevi, pille.alevi@hiiumaa.ee, tel 505 5746 või 463 6094.

Kärkla sadama saun

2. ja 16. veebruaril kell 13–15 meestele, kell 15.30–18 naistele. Pileti hind on 2.30.

Noorte esindaja valimine

Kärkla osavallavanem Lauri Preimann kutsub uuesti kokku Kärkla osavallas elavate noorte koosoleku, et valida noorte esindaja osavallakogusse seoses noorte senise esindaja tagasi astumisega. Algselt 16. jaanuaril toimuma pidanud valimised lükkusid edasi seoses sellega, et oma kandidatuuri seadis üles ja valimas oli vaid üks noor. Valimiste aeg selgub lähiajal ja antakse teada valla veebilehel.

Noorte esindajaks saab olla 16–26aastane Kärldasse sisse kirjutatud noor. Koosolekul saavad valida samas vanuses Kärkla noored. Koosolekul valitakse kaks noort: noorte esindaja ja asendajaliige.

Millega talvel teel ja jääl liikudes arvestada

Aastanumbri vahetumine toob kaasa küll pikemad päevad, kuid talvised olud ei ole kuhugi kadunud ning nõuavad liiklejalt endiselt tähelepanelikkust ja ettevaatlikust. Tuletame meelde, mida peaks silmas pidama liikudes teel ja jääl.

Ei ole harukordne, et talvised olud on heitlikud ning ööpäeva jooksul võib temperatuur olla kord plussis ja kord miinuses. Liiklejate jaoks on see kõige keerulisem aeg, sest teeolud muutuvad väga kiiresti.

Talvel on mõistlik arvestada juba varakult pikema sõiduajaga, et jõuda turvaliselt ühest kohast teise. Enne teeale asumist ei tee paha kontrollida üle ka auto tehniline korrasolek ning oodatavad teeolud, millega saab mugavalt tutvuda veebilehel tarktee.ee. Sellest talvest saab teehooldusmasinate asukohti näha rakendusest Waze ning selle abil juba aegsasti arvestada võimaliku aeglasema sõidutempoga. Tasub meele pidada, et liikluses ei pea sõitma maksimaalse lubatud sõidukiirusega, vaid see tuleb kohandada vastavaks ilmastiku, teeolude ja oma sõiduuskusega.

Pikalt kestnud külmakraadid meelitavad üha enam inimesi ka jääle. Inimest kannab vähemalt 10 cm paksune jää, mis tekib pärast paarinädalast kõvemat külma. Enne jääle minekut tuleb alati veenduda, et see on piisavalt tugev. Infot jää paksuse kohta leiab näiteks päästeameti veeohutuse kodulehelt.

Enne jääle minekut varusta end veekindlasse kotti pakitud ja laetud mobiiltelefoniga, pealisriiete peale pane jäänaasklid, et need vajadusel kiiresti kättesaadavad oleks. Kindlasti anna oma lähedastele teada, kuhu täpselt lähed ning võimalusel ära mine üksi – nii saab õnnetuse korral üksteist abistada või abi kutsuda. Õnnetuse korral on oluline külmast veest võimalikult kiiresti välja ning sooja saada, juba 15 minutit paarikraadises vees on eluohtlik.

Vaata rohkem infot jääl käitumise ning ohutuse kohta siit: veeohutus.ee/talv

Turvalist ning tugevat uut aastat soovides

Katre Nõmmerna
piirkonnapolitseinik

Toeta oma metsa!

Hiiumaa vallas on metsamaad kokku 74 580 hektaril, see on 72% Hiiumaa pindalast. Metsamaast üle poole (53%) on erametsaomanike kätes ja hallata. Erametsaomanikke on Eestis kokku üle 100 tuhande. Suur osa nendest elab oma metsast kaugel ning selle seisukorrale igapäevaselt ei mõtle. Riik on aga aastaid panustanud tugisüsteemi arendamisse, et metsaomaniku jaoks metsaotsuste tegemine ja oma metsa eest hoolitsemine lihtsamaks teha.

Metsaomanikel on võimalik erinevate metsakasvatustööde tegemiseks Erametsakeskusest toetust küsida. Toetatakse näiteks noore metsa hooldamist ja metsakahjustuste ennetamist (toetusvoor juba 5.–25. veebruaril!), metsa uuendamist, metsamaaparandustööd ja muid tegevusi. Erametsakeskusest saab küsida ka hüvitist looduskaitseliste piirangute eest Natura 2000 alal või sihtkaitsevööndis asuval erametsamaal.

Kõige olulisem metsatöö

Järgmine toetusvoor on tulemas juba veebruaris, toetust saab küsida kõige olulisema metsatöö -

HIIUMAA SUUSAMARATON

PALUKÜLA TERVISERAJAL

LAUPÄEV | **23** | VEEBRUAR 2019

Registreerimine kohapeal al. 11:00

Suusamaratoni toimumist toetavad:

lisainfo: maraton.hiiumaa.ee

HIIUMAA VAEGKUULJATE TEABEPÄEV

Kolmapäeval 6. veebruaril kell 13 Kärkla päevakeskuses Põllu 1. Külalisena Vaegkuuljate ja kurtide abivahendite keskus KADRIMARDI Tallinnast

- Teabepäeval anname nõu ja abi igale vaegkuuljale.
- Tutvume, proovime ja soovi korral ka tellime.
- Näitame kuulmispuudega töötajatele selleks tehnilisi võimalusi.
- Pakutavad tooted on taskukohase hinnaga.
- Kadrimardil ei ole järjekordi kõrva- ega perearsti juurde

Meie ühine eesmärk – pikendame koos tervena elatud eluaastaid.

Täpsem info: Kärldas Pille Alevi tel 463 6094 või 505 5746 ja vaegkuuljate ja kurtide abivahendite keskest KADRIMARDI tel 511 5340.

noore metsa hooldamiseks. Seda peetakse mõnikord küll kulukaks, kuid vaieldamatult kõige olulisemaks metsakasvatustööks, millega määratakse metsa koosseis tulevikus. Hooldatud metsas on alles jäänud puudel paremad tingimused kasvamiseks.

Just praegu on noore metsa hooldamise planeerimiseks aeg eriti soodne, seda kahel põhjusel. Esiteks on heade kütte- ja paberipuidu hindade tõttu võimalik raieist mõningat tulu teenida juba 20-30aastase metsa hooldamisel. Teiseks on praegu veel olemas võimalus kuni 30aastase metsa hooldamiseks toetust küsida. Tänaased maaelu arengukavas kokku lepitud toetusmeetmed lõpevad 2020. aastaks. Kas ja kui palju järgmisel perioodil Euroopa Liidu vahenditest metsakasvatust toetatakse, ei tea praegu veel keegi.

Abi metsaühistust

Kui omanikul oma metsas tegutsedes ja töid planeerides teadmistest ja ajast puudu jääb, tulevad appi kohalike metsaomanike endi poolt loodud metsaühistud, kelle juures tegutsevad ka sõltumatut nõuannet pakkuvad kutselised

metsakonsulendid.

Tavaliselt mittetulundusühingutena tegutsevates metsaomanike ühendustes on olemas metsatööde planeerimiseks ja teostamiseks vajalikud teadmised ja kontaktid. Metsaomanik saab metsaühistust endale vajaliku info ja juhiseid oma metsa eest hoolitsemiseks, samuti saab seal taotleda erinevaid metsandustoetusi. Kui metsaomanikul endal puudub soov oma metsaga tegeleda, korraldavad metsaühistu spetsialistid kõik vajalikud tööd omaniku eest ise ära.

Ühistud on järjepidevalt tõstnud metsaomanikele pakutavate teenuste hulka ja kvaliteeti. Selle tunnistajaks on ka stabiilselt kasvav metsaühistuga liitunud metsaomanike arv, mis ületab juba 13 000.

Kõigi metsatoetuste taotlemise tingimustega saab tutvuda aadressil eramets.ee/toetused. Hiiu maakondl tegutsevate metsaühistute kohta saab lisainfot eramets.ee/hiiumaa-metsaühistud.

Toeta oma metsa!
SA Erametsakeskus

Hiiumaa sotsiaalkeskuses

Kõrgessaare päevakeskuses:

Esmaspäeviti ja kolmapäeviti kl 15–16 tervisevõimlemise ring

Kolmapäeviti kl 13–14.30 see-niortantsuring

11. veebruaril alates kl 8.30 pediküüriteenus. Info ja registreerimine Eve tel 516 3126; Heli tel 5333 9472

13. veebruaril alates kl 8 juuksur. Eelnev registreerimine Sirje Vaku tel 463 1297; 5666 2317

14. veebruaril kl 13 koosviibimine: sünnipäevalaste õnnitlemine, vallavolikogu esimehe infominutid, külaline Edker Jõeletutustab ja viib läbi Hiina teetseremoonia. Transport: 11.45 Kiivera, 12.25 Roots, Pihla, 12.30 Lauka, Viskoosa

19. veebruaril väljasõit Käina ujulasse: jõusaali kasutamine kl 12–12.30, vesivõimlemine kl 12.30–14. Osavõttu teatada Heli tel 5333 9472. Osalustasu 5 eurot. Transport: 11.05 Kõrgessaare, Lauka, 11.10 Viskoosa, 11.15 Kidaste, 11.30 Kärda

Kõrgessaare päevakeskus osutab pesu pesemise ja dušiteenust, eelnevalt kokku leppida Inna tel 504 2292.

Tegevustoas

14. Veebruaril kl 10 sõbrapäevategemised

22. veebruaril kl. 10 Meisterkokk Anne – Eesti sünnipäevalaud

25. veebruaril kl. 11 Jalutuskäik Kärda tänavatel

Neljapäeviti kl. 11 muusikatund

Omasteholdajad

28. veebruaril kell 15–17 tegevustoas omasteholdajate kokkusaamine. Täpsem info Raili tel 508 8164

Erivajadustega laste kompetentsikeskus

4. veebruarist–24.vebruarini näitus „Vanad armsad asjad minu kodust“

29. jaanuaril kell 15 erivajadustega laste vanemate tugirühma kogunemine. Rajaleidja keskuse esindaja tutvustab nende poolt pakutavaid teenuseid lastele ja nende peredele.

26. veebruaril kell 15 erivajadustega laste vanemate tugirühma kogunemine. Külal on toitumisharustaja Liina Siniveer, et rääkida toidu mõjust, talumatustest ja allergiatest. Täpsem info Monika Ligelt 5607 7353 või monika@sotsiaalkeskus.ee

Tegevused Hiiumaa Puuetega Inimeste Koja Käina päevakeskuses

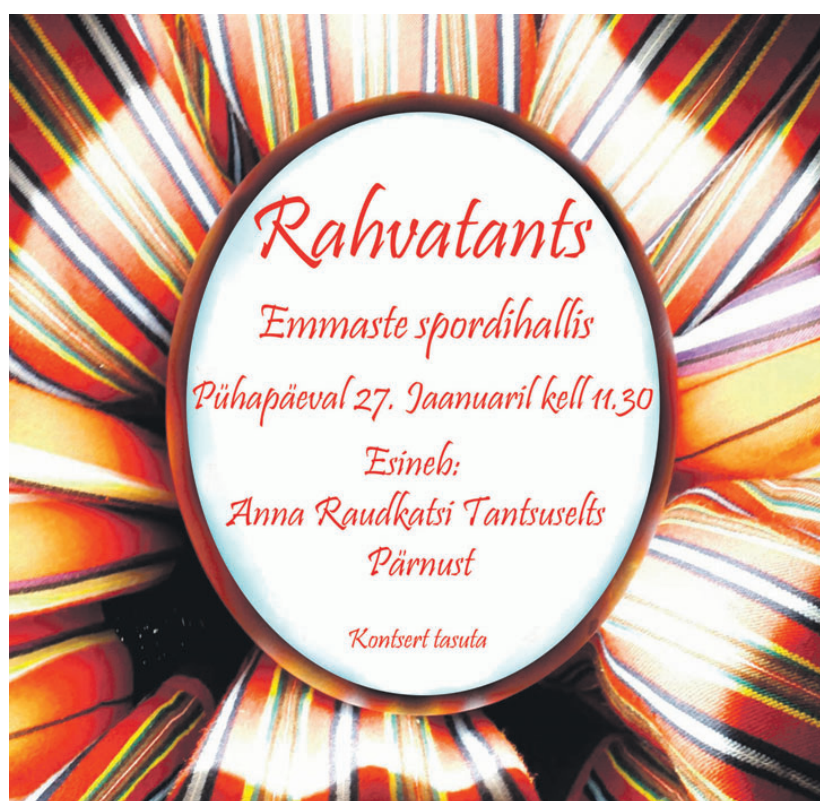
Esmaspäeviti eakate klubiline tegevus

Kolmapäeviti sooja lõuna päev Käina osavalla sotsiaalosakonna poolt määratud inimestele. Kell 18.30–20 Käina ujula tasuta kasutamine puuetega inimestele, koos saatja või pereliikmetega.

Neljapäeviti Käina ja Emmaste puuetega inimeste tegevuspäev

Reedeti beebiring

Lisavõimalustena saab kududa kangastelgedel vaipu, kokkuleppel tegevusjuhendajaga.

Hiiumaa Arenduskeskus

KOOLITUSED 2019

arenduskeskus.hiiumaa.ee/koolituskalender

TASUTA

TASULISED

VEEBRUAR-MÄRTS 2019

Kuidas sulanduda meeskonda ja teha koostööd?

6.-26. MÄRTS 2019

Nutikas eneseareng

22.-23. JAANUAR 2019

Erinevate riikide kombed ja tavad. Protokoll ja etikett

7. VEEBRUAR 2019

Raamatupidamise aastaaruannete koostamine, maksumuudatused 2019 (Toimub Leigri väljak 5, Kärda)

KEVAD 2019

Loovuse koolitus läbi kunstiope Nutikool
Inglise keel klienditeenindajatele (algatase)*

GRUPI TÄITUMISEL

*Exceli koolitused
Inglise keel elementaartase A 2.1 (algajate kursuse jätk)
Inglise keel kesktase B 1.1
Inglise keel kõrgem kesktase B 2.1*

SÜGIS 2019

*Minu arenguvajadused, meeskonnas töötamine ja mõjutamisviisid
Tulemuslik mõjutamine ja loov probleemilahendus*
Arvutiõpe algajatele ja veidi oskajatele*
Inglise keel klienditeenindajatele (algatase)*

TASUTA KOOLITUSI RAHASTAB EUROOPA SOTSIAALFOND

Millist koolitust võiksin sinu jaoks korraldada?

TEE ETTEPANEKUID:

bit.ly/koolitus2019

HIIUMAA AMETIKOOL
www.hak.edu.ee

* koolitused toimuvad koostöös Hiiumaa Ametikooliga

REGISTREERIMINE JA INFO: ARENDUSKESKUS@HIIUMAA.EE

Tulekul Hiiumaal

26. jaanuaril

kell 18 Idamaise tantsutrupi Sukar 10. aastapäeva tähistamine Käina kultuurikeskuses. Pilet eelmüügist 15 ja kohapeal 20 eurot. Pileteid müüvad kõik Sukar tantsijad üle Hiiumaa. Info: 528 1848.

26.-27. jaanuaril

20. korvpalliturniir Kärkla Cup 2019

27. jaanuaril

kell 11.30 rahvatantsurühma Anna Raudkatsi Tantsuselts ARTS (Pärnu) kontsert Emmaste spordihallis, tasuta.

30. jaanuaril

kell 19 „Hullumeelse päevik“. Laval Argo Aadli, Kärkla kultuurikeskuses. Piletid 12/14 eurot kultuurikeskusest.

31. jaanuaril

kell 18 Eva Luigase loeng Suuremõisa lossis „Kaunis tarbeaed ja põnevad püsililled“. Osta saab Eva autogrammiga raamatuid „Tarbeaia teejuht. Kasulik nippe ja nõuandeid“. Aiandusguru Eva Luigas on pikka aega olnud ajakirja Aed peatoimetaja, aianduse alaste artiklite autor ja rohkete aianduslike telesaadete staar.

1. veebruaril

kell 19 Küünlakuu hakatus – Mari Jürjens kodukontserdil Soonlepa keramajas

Kell 19 Kassari Haridusseltsi näitetrupi etendus „8 puudane ämm“. Käina kultuuri- ja huvikeskuses. Pilet: 5 eurot.

2. veebruaril

kell 14 Küünlapäeva tähistamine Sõru muuseumis. Osalustasu 2 eurot.

15. veebruaril

kell 10 Rändaja maagilise muusika tänuõhtu DagenHaus külastamajas

16. veebruaril

kell 13 Jäakala Festival II Orjaku sadamas

Kell 11–12.15 laste teadusklubi perehommik Palade looduskeskuses. Akvarist Leili Kink õpetab tundma vee-elustikku, hooldama lemmikloomana kala ja tegema ise põnevat väikest „akvaariumit“.

19. veebruaril

kell 13–16 täiskasvanuhariduse koostööseminar Kärklal. Info: Pilleriin Altermanni tel 5650 0637

21. veebruaril

kell 13 VAT Teater „KAS SULLE MEELDIB PORNO?“ (õpilastele) Kärkla kultuurikeskuses. Pilet 8 eurot.

Kell 18 VAT Teater „SÜDAME SOSIN“ Kärkla kultuurikeskuses, Pilet 12/15 eurot.

Kell 18 Loodusõhtu „Öösorr“ Palade looduskeskuses, ornitoloog Aarne Tuule räägib ja näitab pilte aastalinnust 2019, öösorrast.

Kell 18.30 tšellokvartett C – JAM kontsert Kõrgessaare vaba aja keskuses

22. veebruaril

kell 18 Eesti vabariigi sünnipäeva kontsert-aktus Kärkla kultuurikeskuses

Kell 20 noortebändide kontsert Käina kultuuri- ja huvikeskuses.

23. veebruaril

kell 11 Hiiumaa suusamaraton Paluküla terviserajal

Kell 12 Vabariigi aastapäeva rahvamatk Kõrgessaare, algus vaba aja keskuse juurest.

Kell 13 Eesti sünnipäeva kontsert-aktus Emmaste põhikoolis. Esineb vokaalansambel Nõianeitsid.

27. veebruaril

kell 18 Klassikatähed Ingely Laiv – oboe, Olivier Girardin – flööt. Kavas Mozart jt. Kärkla muusikakoolis.

28. veebruaril

kell 15 Kristel Vilbaste ja Ain Raal „Eesti ravimtaimed“ Suuremõisa lossis. Toimub ka kunstnik Helje Eelma raamatut illustreerivate ravimtaimemaalide näituse avamine kunstniku osavõtul. Osta saab autorite autogrammidega raamatut „Eesti ravimtaimed“ ja ka Helje Eelma taimemaale. Kristel Vilbaste on loodusajakirjanik ja mitmete loodusraamatute autor, Ain Raal on Tartu Ülikooli õppejõud, ravimtaimede uurija ja publitsist.

Palade loodus- hariduskeskuses

Tööd jätkab Laste Teadusklubi. 30. jaanuaril kell 18 jää uurimine ja katsed looduskeskuse laboris. Kristallide kasvatamine.

Algab ettevalmistus Hiiumaa koolinoorte keskkonnaalaste uurimistööde konverentsiks. Tallinna ülikooli õppejõud Tiit Koff korraldab loov- ja uurimistööde koostamise koolituse põhikooli õpilastele 8. veebruaril kell 10–11.30 Palade kooli saalis ja gümnaasiumi õpilastele (X, XI kl) Hiiumaa gümnaasiumi auditoriumis kell 12.30–13.45.

Fotokampaania “Kannan helkurit!”

Ees on veel mitu kuud kestev pime aeg ja oluline on anda helkurit. Helkur on kõige odavam elukindlustus ja selle kandmine on oluline aastaringelt halva nähtavuse korral või pimedal ajal teel liikudes nii asulas kui asulaväliselt. Et hiidlastel oleks liikluses turvaline, kuulutas Hiiumaa vald koostöös politsei- ja piirvalveametiga Kärkla jaoskonnaga välja fotokampaania „Kannan helkurit!“

Fotokampaania pilte saab vaadata ja neile hääli anda Hiiumaa valla Facebooki lehele www.facebook.com/hiiumaaval asuvas albumis. Enim hääli saanud piltide saatjaid ootavad lähedased auhinnad, mis on välja pannud nii Hiiumaa vald kui ka Politsei- ja Piirivalveameti Lääne prefektuur. Kampaania kestab 9. veebruarini, kui Hiiumaa valla Facebooki lehel kuulutatakse välja võitjad.

Näitused

KULTUURIKESKUSE NÄITUSERUUM

16. jaanuarist–24. veebruarini „AASTAAJAD“ – Jannela Kokla isiknäitus

SÕRU MUUSEUM

Püsinäitus „Taasleitud asjad“.

15. maini muuseum avatud esmaspäevast reedeni kell 10–15. Muul ajal eelneval kokkuleppel tel 5376 4040, www.sõru.ee

KASSARI MUUSEUMIMAJA

Näitus „Elu saarel. Tuli, vesi, õhk, maa“

Näitus heidab pilgu ennekõike hiidlaste elu argipäeva nähtustele ja sündmustele, kuid jätab ruumi ka filosoofilistele mõtisklustele ning olulistele pöördpunktidele saare ajaloos. Tuhanded aastad inimese elust on siin esitatud läbi nelja ürgelemendi, mis juba pealkirjas mainitud.

Põhiidee ja esemevalik tulid H. Põllolt, kujunduse kontseptsioon ja tehnilised lahendused tegid Mae Kivilo ja Kaarel Kuusk. Näituse ehitamise ja ülespanemisega tegelesid aga pea kõik muuseumi töötajad. Ekspositsioon sai sisseseade hankimisel toetust LEADER programmis.

PIKK MAJA

Kunstinäitus „Kirkas elu. Aarne Miikmaa 110“. Näitus avatud 16. veebruarini!

Harald Oskar Miikman, hilisema nimega Aarne Miikmaa sündis 8. oktoobril 1908. aastal Kärklal vabrikutöölise peres. Poisi kunstialane andekus avaldus varakult, kuid pere kasin majanduslik olukord ei soosinud õpingute jätkamist. Ometi avanes noormehel ajapikku võimalus õppima asuda kõigepealt Ants Laikmaa ateljeekoolis (1922–1930), hiljem ka Tartu ülikoolis ja kunstikoolis „Pallas“. A. Miikmaast kujunes andekas portretist, kuid tema elutee katkes 1942. aastal kõigest 33aastasena. See oli lühike, kuid kirkas elu. Lisaks saab tutvuda perele kuulunud esemete, fotode ning plakatite ja raamatutega.

Alates 25. veebruarist „Nähtamatu juubilar – Kärkla kalevivabrik 190“.

Näitusel „Nähtamatu juubilar – Kärkla kalevivabrik 190“ saab ülevaate vabriku nähtamatust mõjust Kärkla linnale ja selle elanike eluviisi kujunemisele, põnevatest vabrikuga seotud tegelastest ja nende lugudest ning veidi ka raskest tööst vabriku sees. Vabriku nähtamatu haare hoiab endiselt Kärklal oma pihus – tule ja sa sellest osa.

SA Hiiumaa Muuseumid lahtiolekuajad:

Pikk maja avatud E–L 10–17.

Kassari muuseumimaja avatud T–L 10–17.

Muuseumide lahtiolekuagadel avatud ka meene- ja raamatupoed.

Lisainfo: 463 2091 või info@muuseum.hiiumaa.ee

Rudolf Tobiase majamuuseum ja Mihkli talumuuseum avatud ettetellimisel

Hiiumaa Kino

R, 25. jaanuar

Kell 10 Kärkla kinosaalet KLASSI-KOKKUTULEK 3: RISTIISAD

Kell 18 Kärkla kinosaalet ASTERIX: VÖLUJOOGI SALADUS

Kell 20 Kärkla kinosaalet KLASSI-KOKKUTULEK 3: RISTIISAD

Kell 17.30 Sõru muuseumis LOTTE JA KADUNUD LOHED

Kell 19.30 Sõru muuseumis JOHANNES PÄÄSUKESKE TÕELINE ELU

P, 27. jaanuar

Kell 13 Kärkla kinosaal ASTERIX: VÖLUJOOGI SALADUS

Kell 14.30 Kärkla kinosaal SOOSIK

Kell 17 Kärkla kinosaal KLASSI-

KOKKUTULEK 3: RISTIISAD

E, 28. jaanuar

Kell 18 Orjaku külamaja LOTTE JA KADUNUD LOHED

Kell 20 Orjaku külamaja JOHANNES PÄÄSUKESKE TÕELINE ELU

N, 31. jaanuar

Kell 18 Kärkla kinosaal ASTERIX: VÖLUJOOGI SALADUS

Kell 20 Kärkla kinosaal KLASSI-KOKKUTULEK 3: RISTIISAD

Kärkla kinosaalet toimuvatele linastustele saab pileteid eelmüügist osta või broneerida Kärkla kultuurikeskuse piletimüügipunktis ning telefonil 5300 3234. Linastustel väljaspool Kärklal piletide müük enne algust kohapeal.

MEIE SEAST ON LAHKUNUD

VÄINO RAKKASELG
KÜLLI TINTSE
HEINU VÄHEJAUS
JAAN NIGUL

ELVI SEDRIK
ALEKSANDER LAKSBERG
HELE SARAPUU
ILSE SÜLLA

Kaastunne lähedastele!

TÄHISTAME ÜHESKOOS
**EESTI VABARIIGI
101. SÜNNIPÄEVA**

21. VEEBRUARIL
KELL 18.30 Tšellokvartett C – JAM kontsert Kõrgessaare Vaba Aja Keskuses.
22. VEEBRUARIL
KELL 18.00 Eesti Vabariigi sünnipäeva kontsert-aktus, Kärkla kultuurikeskuses.
KELL 20.00 Noortebändide kontsert Käina Kultuuri- ja Huvikeskuses.
23. VEEBRUARIL
KELL 11.00 Hiiumaa suusamaraton Paluküla terviserajal.
KELL 12.00 Vabariigi aastapäeva rahvamatk Kõrgessaare. Algusega Kõrgessaare Vaba Aja Keskuse juurest.
KELL 13.00 Vabariigi aastapäeva kontsert-aktus Emmaste Põhikoolis. Esineb vokaalansambel Nõianeitsid.
24. VEEBRUARIL
KELL 7.43 Lipu heiskamine Kärkla pritsumaja tornil.

Hiiumaa Teataja, Hiiumaa valla väljaanne
Toimetajad Liina Siniveer, tel 5386 7606, liina.siniveer@hiiumaa.ee
Anu Tammeaar, anu.tammeaar@hiiumaa.ee
Kujundus ja küljendus Kersti Simsalu
Trükikoda Printall
Hiiumaa Teataja ilmub kuu viimasel reedel. Info ja teated järgmise kuu lehte on oodatud eelneva kuu 15. kuupäevaks: liina.siniveer@hiiumaa.ee